

Keyifli Okumalar Dileriz

Binlerce kategoride milyonlarca PDF e-kitap, ders kitapları, dergiler ve romanlara platformumuz üzerinden ücretsiz ulaşabilirsiniz.

RESMİ WEB SİTEMİZ

<https://rantey.org>

Yedek ve Duyuru Kanallarımız

Sitemize erişim engeli gelmesi veya adres değişikliği durumunda aşağıdaki kanallardan güncel giriş adresine erişebilirsiniz:

- Telegram: <https://t.me/birkitapbir>
- WhatsApp Kanalımız : <https://whatsapp.com/channel/0029VbDHv8uE50Us4lvMoc0Y>

Bahar temizliđi!

büyük yaz çekilişinde

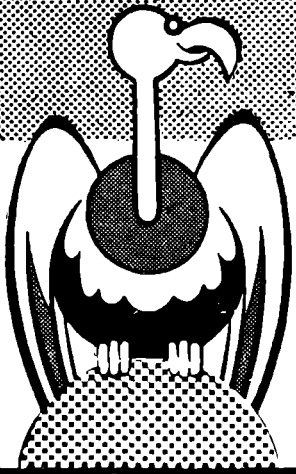
tekrar

5

milyon

TÜRKİYE BANKASI

Suikast değil, intihar!

SIYASİ MİZAH GAZETESİ

BASİYAZARI :
Yusuf Ziya Ortaç

SAHİBİ :
Ergin Ortaç

YAZI AİLESİ :

Aziz Nesin, Adnan Veli, Orhan Kemal, Rifat Ilgaz, Naci Sadullah, İlhan Selçuk, Selâmi Yurdatap, Nimet Arzik, Necdet Rüştü, Şemsi Belli, Salâhattin Kutlu, Burhan Esen, Kenan Akıncı, Reşit Aşçıoğlu, Vedat Saygel.

ÇEVİRGEN AİLESİ :
Vâ - Nû, Semiramîs Aydınlik, Ergin Ortaç, Gülden Ortaç, Kudret Sinan.

KARİKATÜR AİLESİ :
Necmî Rıza, Turhan Selçuk, Nezar Tüblek, Cafer Zorlu, Mehmet Polat, S. nîh Balcıoğlu, Mîm Uykusuz, Zeki Beyner, Burhan Solukçu, Şadi Dinççağ, Mîstik.

©

Yazı işlerini fillen idare eden :
Kadri Yurdatap

Dizildiği ve basıldığı yer :
Akbaba Matbaası

Kapak baskısı :
Şaka Matbaası

Abone bedeli : Yıllığı 50, Altı aylığı 25 lira. Yabancı memleketlere yıllık 100, altı aylığı 50 lira. Uçakla gönderilmesi istenen abonelerden uçak masrafı ayrıca alınır.

Fiatı : 100 kuruştur.

İDARE YERİ :
Divanyolu Klodfarer caddesi, No. 8 - 10

Daire : 3.
Telefon : 22 18 11

İLAN FIATİ :

Kapak içi, santimî 20 lira, iç sayfalar 30 liradır.

9 Nisan 1964

Cilt : 6 — Sayı : 15

YIL : 42

©

Bu gazete Basın ahlâk yasasına uymayı taahhüt etmiştir.

İNÖNÜ'ye yapılan suikast üzerinden az da olsa zaman geçtiği için, bu konu üstünde daha soğukkanlı düşünebiliriz. Bu olay için türlü yorumlar oldu, yazılar yazıldı, düşünceler ileri sürüldü; bütün bunlar ortada görülen tek suikastçının çok ötesinde, arkasında daha başka sorumlular arıyorlardı. Haklıydılar. Mesut adlı mutsuz kişinin namlusunu Başbakanı çevirdiği tabancanın tetiğinde, sanığinkinden daha başka birçok parmaklar arayıp bulmak gerekiyor:

- Gericilerin kışkırtmaları,
- Bir partinin sürekli azdırma-ları,
- Bir takım baskılar için bahane.

Bunlara benzer daha birçok yorumların dışında sizlere: «İnönü'ye üç el ateş eden tabancanın kabzasını İnönü'nün eli tutuyordu!» desem; Ya da: «İnönü'yi hedef alan tabancanın tetiğine İnönü'nün parmağı basıyordu!» desem biliyorum, birdenbire irkileceksiniz. Ama genel olarak şunu iyice bilmeliyiz: Topluluğumuzda ilericiye yapılan her türlü suikast, bir bakıma da ilericilerin intiharları demektir!

Bu suikast, Türkiye'de yılların gericilik birikimlerinin bir namı ağzından üç kurşun biçiminde fışkırmasıydı. Evet ama, türlü göz yummalar sonunda toplanan, bir-

ken ve sonunda can alıcı üç kurşun biçimine giren bu gericiler, Türkiye'ye düşmanlarımız tarafından birdenbire paraşütle indirilmedi. Bunlar başka gezegenlerden de yurdumuza düşmediler. Onları, biz büyüttük, biz çoğalttık, biz ürettik; tavizler verile verile, devrim kemirile kemirile, hepsine göz yumula yumula... Kendi kendimize ilerici demekle bizler, hepimiz, İnönü de bizimle birlikte ve başımızda olarak bu -uqq O 'zıfawajınq uqumıos canın tetiğinde hepimizin parmaklarından birer küçücük parçalar vardı, bizler vardık... Toplumsal görevimizi yeterince yapmadık ki, göz yummalarımızın sonucu gericilik birikimlerin toplamı olarak mesul kişi Mesut'un tabancası İnönü'ye yöneldi. Bunun için her gericilik suikast, ilericiğin intihardır. Sorumu, bu suçu kendi yurttaşlık oranınımızda bölüşmezsek gericilik suikast-lerin daha kötülerini kendimiz hazırlıyoruz demektir.

YUSUF ZİYA ORTAÇ

Bir aydır hasta bulunan Baş-yazarımız Ortaç iyileşmekte-dir. Gelecek hafta, bu sayfa-da sevgili okuyucularına ka-vuşacağını umuyoruz.

«Sanık, ayağa kalk!» başlığı ile birçok yazılar yazılmıştır. Toplumsal suçlarda sanıklığı bir ya da birkaç kişiye yüklemek, görev kaçakçılığımızın bir avantusudur.

Her gericilik tepkisinde,
— Sanık, ayağa kalk!

Denilince, hepimiz birden, sorumumuz oranında, toplumca ayağa kalkmalıyız.

Sorunuz da cevap versinler: Tür-beler neden açıldı? Ama Atatürk zamanında açık değildi türbeler...

Sorunuz da cevap versinler: Türk-çe ezandan neden dönülüp Arapça ezan okutuldu? Atatürk zamanında ezan Türkçeydi.

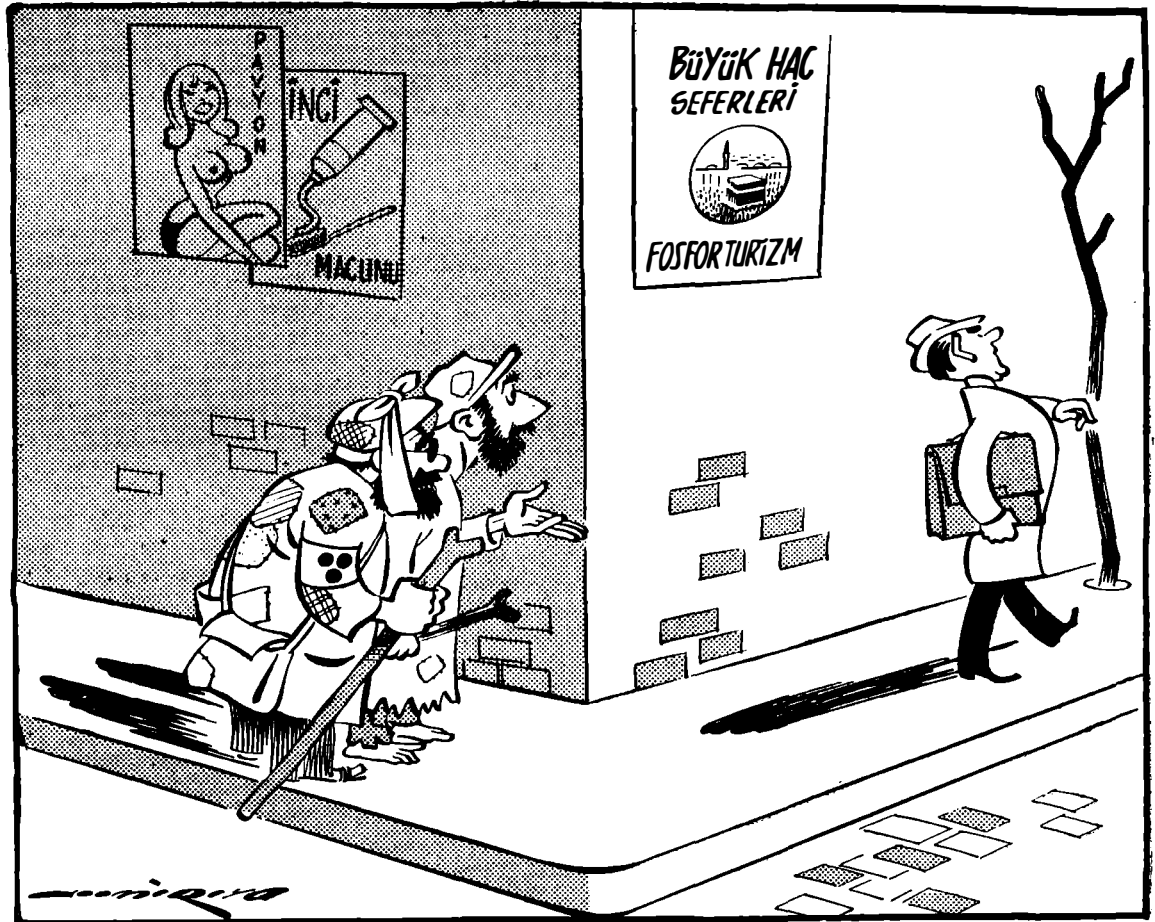
Sorunuz da cevap versinler: Ni-çin radyoda mevlüt okutulur? Ata-türk zamanında radyoda mevlüt okutulmazdı.

Sorunuz da cevap versinler: Uçan kuşa borçlu Türkiye neden hacılar eliyle milyonlarını dışarıya çıkar-tır? Atatürk zamanında var mıydı? Daha binlerce soru var. Ama sora-mazsınız, cevapları şudur:

— Dinsiz!

İşte bunun için o uğursuz olay, bir gericinin başarısız bir suikast teşebbüsü değil, ilericilerin başarı-sız bir intihar teşebbüsüdür.

Aziz NESİN

— «Ayda ne kazanıyorsun?» Diye sordu..
— Sakın mali polis olmasın!..

KUMAR-Kumarhane-KUMARBAZ

DÜN, eski harflerin «İkdam» koleksiyonunu karıştırıyorum. O yıllarda, iki ünlü gazetemizden biri Sabah'dı, biri İkdam. En büyük harf 36 punto. Şimdi, manşet altına bile bu kadar küçüğünü kullanmıyoruz.

Fotoğraf mı?.. Posta pulu kadar. Neyin resmini koyacaksınız ki?.. Orta oyununda kadın rolüne Zenne çıkıyor. Şehir Tiyatrosu'nda da Aznif Hanım, Zabel Hanım, Kınar Hanım'la Eliza Binemecyan... Nerde şimdiki striptiz güzeli ayva göbekli Leylâ'lar, kısırak bacak Zeyneb'ler?..

Makaleler de bir antikaydı: İsviçre'de sütçülük... Hollanda'da peynir sanayii... Bunlar rahmetli Ahmet Cevdet üstadımızın imzasını taşıyan baş yazılardır.

İşte, dudağımın ucunda acı bir gülüş kıvrıntısı. önümdeki koleksiyonun sayfalarını çevirirken, bir yazı üstünde durdum. Başlığı: Emraz-ı içtimaiyemizden kumar beliyesi... Türkçesi: Sosyal derterimizden kumar belası!

O yıllarda kumar, mikrobu henüz mahalle evlerine girmemiş bir kibar hastalıktı. Ya Beyoğlu'nda Frenk konaklarında oynanırdı, ya birkaç Osmanlı yalısında... Galiba iki tane de ekâbir kumarhanesi vardı: İstiklâl caddesinde Serkl Doryan, Büyükdada Yat Klüp.

Şimdi mi?.. Üstünde poker, bezik, kumkan oynanmıyan yemek masası kaldı mı acaba?.. Kulüp dersiniz korkmayın, kendisine sporu, güzel sanatları bile isim yapan sosyal klüplerin hepsi kumarhanedir.

Polisin yakasına yapıştığı kumarbaz, mahalle kahvesindeki çurçur avcısından öteye geçmez!

İstanbul'da, kumarın sahiden zengin ettiği kumarhane sahipleri var: Bir yılda cebine dört yüz bin lira, beş yüz bin lira ganyot indiren pek sayın kumarhane sahipleri!

Üç sosyete hanımı, şefkatleri-

nin ipek kanatlarını bunların üstüne açtı mı, alt tarafı kolaydır: Bir ziyafet, falan politikacının oğluna, gelinine... Bir ziyafet, filân politikacının kızına,

damadına... Ondan sonra, köprü altında barbut avcısı aslan polisi gelsin de bu kumarhaneyi bassın bakayım!

Hangi devletin uyruğu ve hangi devletlinin kuyruğu olduğu belirsiz kumarhane patronu, haftada iki gece sabaha kadar hem bakara masasını, hem kendi kasesini işletir.. Oğlan alır oyuna gider, çoban alır koyuna gider, uzaktan: «Yarabbi şükür, elham-ülillâh» diye avucunu yalamak da yalnız devlet babaya düşer.

Devlet baba nasıl haram yesin?.. Türkiye'de kumar yasaktır!

Türkiye'de Türk sigarasından başka sigara da yasaktır ama, mümkün olsa da bir arama tarama yapılsa. kimbellir kaç millet vekilimizin, kaç senatörümüzün, kaç genel müdürümüzün cebinden Amerikan paketi çıkar.

Eğer vız gelip tırıs giden bu yasaklardan, İstanbul Belediyesi'ne bir pay ayırsak, istimlak borcları caktan ödenir, opera binası caktan hiter, Beyazıt meydanı yeni milyonlar harcayarak caktan eski havuzuna kavuşurdu!

Ama biz, yasağın henüz lügat mânâsını bile bilmiyoruz. Tıpkı, caddelerde her elin binlerce otomobilin ciğnediği «Durmak Yasaktır» levhaları gibi. avaklar altında ciğnenen bir kumar yasağımız var!

Resmî kumarımız Toto da bunların cabası!..

Ben «Emraz-ı içtimaiyemizden kumar heliyesini» milletvekili iken gördüm.

Galiba Çarşamba günleri il merkezinde pazar kurulurdu. Colnğunun çocuğunun nafakası dört yumurtayı, yumruk kadar tereyağı tokacını, bir bakracı yoğurdunu, yarım cuval fındığını, mısırını getiren kövli, bu pazarda toplanır. Satış olup bitti mi, coğunu kahvelere dağılmış görürdüm. Birbirinden perişan iki kisi bir masaya karşılıklı oturmuş. paketleri açmış, domino oynarlarken... Nesine mi oynarlardı dominoyu? Tek sigarasına!

Bazılarının karıları zorlu olurdu bunların. Kahveye kartal gibi atılır, kocasını kolundan yakalar, söve saya sürükleyerek ahr köye götürürdü...

Köy yollarında sık sık küçük yaralamalar olurdu: Pazar dönüştü, ağaçlar arasındaki küçük dağ kumarhanelerine yolcuları çeken açık gözler, orada zar attırır, birbirlerini soyarlardı. Dört yumurtanın, bir tokacı yağın, bir bakracı yoğurdun parası bu!.. Omuzunda taşıdığı uzun saplı, ucu küçük baltalı, galiba kirpit denen aleti, parayı kaybeden, kazananın kafasına indiriverirdi...

Polonez köyünün de tek kahvesini görmüştüm: Eken, biçen pansiyon işleten, hallı vakti yerinde, çalışkan Polonya'lı vatandaşlarımızın tarlalarında çalıştırdıkları rençberler, akşam, pay-

dos ettiler mi bu kahveye gelir, yağlı iskambil kâğıtlarıyla biribirinin parasını almaya çalışırlardı. Polonez köyünün bu tek kahvesine giden bir tek Polonyalı yoktu!

«Emraz-ı içtimaiyemizden kumar beliyesi»ni burada bırakalım da ben size birkaç kumar fıkrası anlatayım.

Önce: «Aman şu Yusuf Ziya ne mübarek adam, abdest al, eteğinde namaz kıl» demenizi is-

temem!.. Ben de oyun oynarım arasıra.. Ama, kelimeye lütfen dikkat buyurun: Oyun dedim, kumar değil... Bizimkisi eğlen-celik!

Akşam, Akbaba'dan kafam yüklü çıktığım günler kulübe uğramak, bir demli çay, bir köpüklü kahve, bir soğuk viski içmek ve dostlarımla küçük bir bezik çevirmek beni dinlendirir.

Eskiden, çok eskiden poker de oynardım. Bırakalı, daha doğrusu o beni bırakalı yirmi yıl oluyor. Hikâyesi hoştur, anlatayım:

Hani tren kalkınca, biribirine «Nerelisiniz?» diye soran yolculardan biri: «Öğünmek gibi olmasın ama Kayseri'liyim» demiş... Ben de «Pek öğünülecek şey değildir ama yine de öğünmek gibi olmasın, iyi poker oynardım, sahiden iyi.. Acar oyuncuydum: «Rest» dediğim zaman deprem oldu sanırdınız: Masa tırdırdı!

Bir gün, yine böyle bir «Rest» çektim... Aaa, o ne?.. Masanın yerine elim titremiyor mu?..

İçimden hemen kararımı verdim: «Ortaç, poker geçti senden!»

O günden sonra, eğlenceyi, poker gibi atılan, poker gibi yirtici oyundan daha yumuşak, daha cakasız, daha kaygan oyuna çevirdim. Şimdi bizim beziğimiz biraz yorgunluk giderici, biraz sinir yatıştırıcı, biraz dünya gâilesini unutturucu bir sadet hapıdır: Equanil gibi bir şey!..

Yeşil masadan kalkıp eve her dönüşümde, birkaç nüktenin,

birkaç kahkahanın ürpertisini getiririm içimde.

Madem ki hikâyeye başladık, devam edelim.

Mahmut Baler'in anlattığı bir kumar fıkrası pek şirindir:

Maryosera, Yıldız'ı işletirken, bir gece sabaha karşı, Mahmut Baler, merdivende İran büyük-elçisine rastlamış. Ekselâns, Rulette - Bilirsiniz, ya kırmızıya oynanır, ya siyaha - oldukça ağır kayba uğramış. Onun buhranı içinde, basamakları sendeliyerek inerken kendi kendine söyle-nirmiş:

— Rûja (kırmızıya) goydum gaip ettim, nuvvâra (siyaha) goydum, gaip ettim... Men böyle poh oyun görmemişem!

Ama, benim duyduğum kumar fıkralarının en tatlısı şu sonuncusudur:

Büyükdada kulübünün pek sevimli bir kumarbazı vardı, Öseç Karaman... İstanbul'a Ankara'dan göçmüşler... Bütün zevki, bütün yaşayışı, bütün âdetleriyle Türk'tü. Asıl tuhafı, Ermenice de bilmezdi hiç!

Bir akşam, dostum Ahmet Borovalı, Karaman, ben, vapurdan çıkmış, kulübe gidiyorduk. Yolda Karaman bir irkildi: Şapkasının kenarından omuzuna doğru bir kuş pislemişti. Bundan memnundu gayet: «Uğurdur, diyordu, kazanacağım bu akşam...»

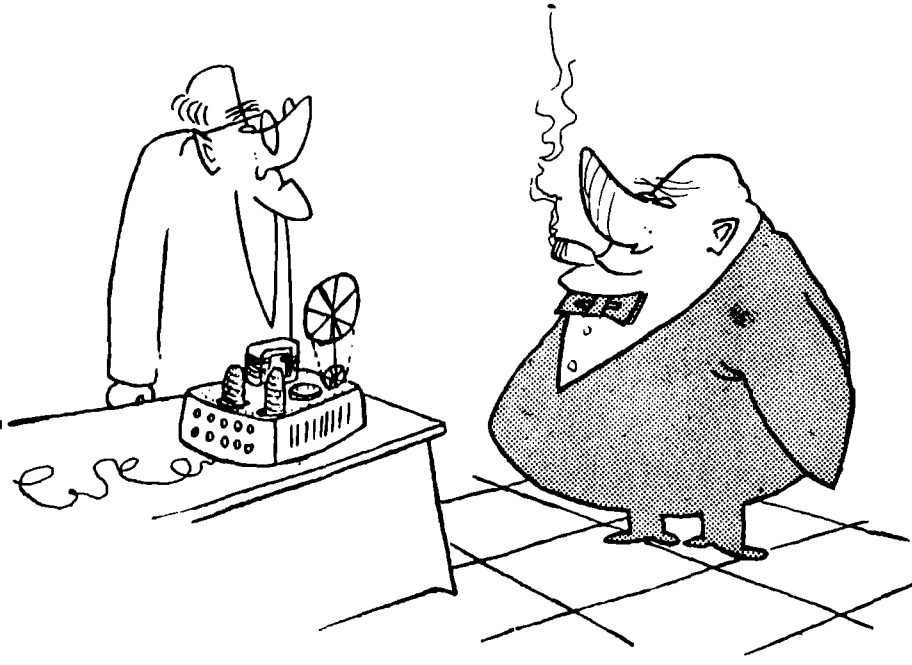
Ahmet Borovalı: «Belli olmaz Karaman, dedi, eğer kuş, serçe, saka, güvercin filânsa uğurdur... Ama karga ise, felâket!»

Gece, bezik masasına oturmuş-tular. Karaman, ilk el kaybetti, ikinci el yine kaybetti, üçüncü el rübikon olunca, Borovalı'ya gözlüklerinin üstünden dehşetle bakarak başını salladı:

— Karga imiş!
1950 de yağ küpüne düşen demokrasi farelerine sorunuz:
— İşler nasıl?..
Gözler kapanacak, dudaklar

Koku-ölçer alet yapıldı... GAZETELER

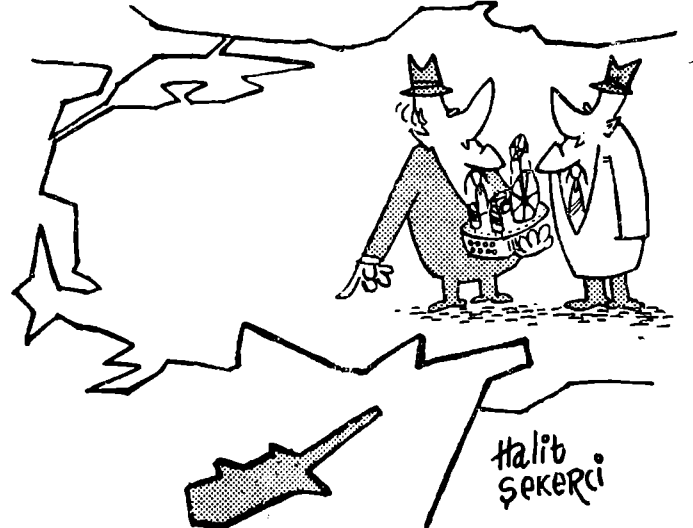
— Paranın kokusunu da alır mı üstad?.

— Älete bakılırsa patronun yanındaki Neclâ...

— Haydi inkâra kalkışma!. Söyle bu saate kadar kimlerle düşüp kalktın?..

— Bu tarafa doğru tutunca kan kokusu gösteriyor!

büzülecek ve şaamet parolası ışığını çalacaktır:

— Berbaaat...

Bezlk masasında, bu berbadın vidosu yüz liradır! Bakara masasında ise iki iskambil kâğıdı beş binle on bin lira arasında «Ye Ye» oynar!

Ye ye!..

Tevfik Fikret bahtiyarmış. O-nun: «Yiğin efendiler yiğin» diye hicvin oklarından geçirdiği yiyiciler, bugünün ye yecileri karşısında oruçlu müslüman sayılır!

Türkiye'de kumar yasak mı?.. Geeeel, sayın İnönü'nün cevabı:

— Haydi sen de!

Yusuf Ziya ORTAÇ

Karşılaştırma

Herkesin yüreğinde pusu kurmuş bir maksat,
Kiminde apartman, kiminde ense kat kat!
Bizimse nasibimiz her kapıda bir tokat!
Nasıl ayarlanmışlar meçhul onlar bu işi?
Bizim burcumuz boğa, onların şansı dışı.

Bizleri Hak korusun dilinden ukalânın.
Canı çıksın diyorlar düşüp altta kalanın!
Bir mevki şarabından bir tek yudum alanın
Başı döner, değişir bezme gelip gidişi,
Sanırsın ta ezelden onların şansı dışı.

Devlet kuşu umarsın başına konar kaza,
Yonca vâdile eşek nasıl sabretsin yaz'a?
Her çeşit imkânlarla dolu ama bu feza
Damatlığa almazlar kork senelik iğdişi,
Bahtiyar olmak için şansın olmalı dışı.

(KUTLU) karıştırmadın bir gün karayla akı,
Vardır elbet iynin kötü kişiden farkı.
Vicdanında kurulmuş muhteşem zafer takı
Lekesiz olmalıdır her insanın geçmişi,
Varsın senin olmasın el gibi şansın dışı..

Salâhattin KUTLU

Sosyetenin ESTETİĞİ

Adnan Veli

PERİZAT, sigarasını tablaya bastırdıktan sonra, ayak ayak üstüne atıp, eteğini hafifçe çekerek dizlerini örttü:

— Vallahi inanamıyorum Nuran'cığım, dedi. Kimin aklına geldiye, bravo doğrusu.. Müthiş bir fikir.

— Nonoşum, her vakit aklımızda ama, bir türlü realize edemiyorduk ki.. İşte nihayet, Sevim'in bir cesaretiyle her şey yoluna giriverdi.

— Sevim!.. Sahi sen mi hallettin bu işi?..

— Tabii şekerim.. Ne varmış yani bunda, utanacak?.. Kadınların Strip tease yapması ayıp olmuyor da, erkeklerinki ne diye ayıp oluyor yani?..

— Sen Feridun'a mı teklif ettin bu işi..

— Evet..

— Ne dedi?..

— İlk biraz tereddüt etti. Ama sonra, mahzur görmedi.

— Tamamen estetik bir düşüncen olduğunu da söyledin mi?..

— Söylemez olur muvum?.. Zaten estetik bir düstincemiz olmasa, o isi ben kabul etmem.

— Bravo vallahi.. Müthiş becerikli kızsın.

— Elbette Nonoşum.. Semiha'ya kalsa, daha yıllarca strip tease seyrederdik. Ama gene benim elimi öölün.

— Elini değil, ayağını bile öperiz nonoşum..

Büfeve davanmış. ayakta duran Nevin söze karıştı:

— Peki, ne zaman oluyor bu seans?..

— Bu akşam..

— Sahi mi?..

— Kötür olayım..

— Ay, çok müthiş bir şey..

Vallahi heyecandan dizlerim titremiye başladı. Eğer bu iş, şurada burada duyulursa, süksemiz de çok artacak. Yalnız polis duyarsa bunu, bilmem ne der..

— Polis ne karışır buna darling?.. Polis, bu gibi işlere, bir takım gençlerin yüzü gözü açılmasın diye itiraz edebilir. Ama biz, çok şükür bu işlerin mektebini bitirmişiz kardeşim.

Sevim, bu konuşma üzerine biraz irkildi:

— Sahi çocuklar.. Eğer duyulursa?..

— Duyulmasına imkân yok nonoşum..

— Övle deme.. Bizimkinin kulâna bir eidecek olsa, çok fena olur. Övle kışkanç, övle huysuz adam ki..

— Yok yok, korkma.. Hepimizin ağzı sıkıdır zaten..

Bu sözü, ötekiler de tasdik ettiler:

— Kimseye bir şey açmıyacağız ki..

— Tabii canım.. Bunu yalnız biz bileceğiz.. Sonra icabederse Cavidan'a anlatırız. Ama Cavidan bunu duydu muydu, hasedinden çatır çatır çatlar.

— Yooo, Cavidan'a anlatmıyalım kardeşim. Çünkü onu çağırmadık diye hepimizin başına dert açar vallahi..

— İyi ya.. Cavidan'a söylemeyiz.. Saat kaçta toplanıyoruz?..

— Beşte demistim ya..

— Tamam.. Fazla geç kalımyalım Nuran'cığım.. Sen de ışıkları falan hazırladın mı?..

— Hepsi hazır nonoşum.. Beşte muhakkak burada bulunun..

Nuran'ın kırmızı salonu o gün iyice süslenmişti. Salonun etrafına çepeçevre koltuklar dizilmiş, aralarına küçük alçak masalar konmuş, üstüne içki kadehleri, fısıltı tabakları yerleştirilmişti. Perdeler sıkı sıkı kapanmış, tavana kıpkırmızı ışık veren koca bir lâmba takılmıştı. Odanın içi oldukça loştu. En baştaki koltukta Perizat, onun yanında Nuran vardı. Sevim, Nevin'le beraber, apliklerin bulunduğu tarafta oturmuştu. Zuhâl, Şaziye, Bernâ, kafa kafaya verip bir köşeye çekilmişlerdi. Leylâ ile Fitnat, yere, halının üstüne koydukları yastıklara

yerleşmişlerdi. Pikapta, hafif bir dans müziği vardı. Herkes birbirine fısıltı halinde konuşuyordu. Sevim mütemadiyen içiyor, daha çok neşelenmek istiyordu. Nuran bir aralık dışarıya çıktı, geldi. Sonra odadaki kılere dönüp:

— Çocuklar!.. dedi. Herkes kadehlerini doldursun. Şimdi sizler için hazırladığımız seans başlıyor.

Pikapa gidip sesini biraz yükseltti. Yerine otururken, holden salona geçen büyük camlı kapı açıldı. Kırmızı loşluğun içine, birbirine sarılmış iki gölge sızıverdi. Feridun, belinden dizlerine kadar, vücudüne samsıklı yapıpan, siyah, ipekli bir pantolon giymişti. Üstüne ekose bir gömlek, boynunda yeşil, ipekli bir eşarp, başında da kadifeden bir apaş kasketi vardı. Sonia adındaki damına, belinden sarılmıştı. Kadın başını geriye atmış, erkeğin kolları arasında âdeta iki büküm olmuştu. Fakat her halinde, büyük bir teslimiyet, büyük bir arzu ifadesi vardı.

Salonun orta yerine kadar geldikten sonra, ikisi arasında hırçın bir mücadele başladı. Kadın, kendini korumak ister gibi çırpınıyordu. Erkek de onu daha çok kuşatmak için, ikide bir sağına soluna geçiyor, ellerini boynuna doluyor, Sonia'yı belinden kavrayıp yere yıkmak istiyordu.

Misafirlerin içinde, en çok Nevin heyecanlanmıştı. Sonia'nın itirazcı haline içerliyordu. Kendi kendine:

— Aptal!.. diye mırıldandı.

Feridun, kollarındaki kadını yaptığı mücadeleyi biraz daha şiddetlendirdi. Bazan, ayaklarını kapıp havaya kaldırıyor, ayak bileklerini büküyor, bazan da, onu biran önce mağlûp etmek için, göğsüyle kadının üstüne şiddetle yükleniyordu. Bu boğuşmaya, Sonia, uzun süre dayanamadı. Feridun'un bir çemesiyle, halının üstüne yüzükoyun kapaklandı. Sanki bayılmış gibi, öylece kaldı. Etekleri yarıbeline kadar açılmıştı. O vakit Feridun, bir ayağını kadının çıplak beline dayayarak kalkmasını önledi. Kadife kasketini başından çıkarıp bir köşeye fırlattı. Boynundaki eşarpı çabucak sözdü. Sevim'e uzattı. Sonra gömleğinin düğmelerini hızla açtı.

Nuran heyecandan zangır zangır titriyordu. Nevin, kadehini boşaltmadan tekrar dolduruyor, Bernâ hızlı hızlı soluyordu.

Feridun, gömleğini çıkardıktan sonra, incecik, beyaz bir atletle kalmıştı. Yerde hareketsiz yatan avına bakarak pantolonunun kemerini çözmiye başladı.

Perizat, ikide bir Nuran'ı durtuyor:

— Ah, ne enteresan, ne enteresan!.. Diyordu. Feridun'un omuzları meğer bir şahesermiş nonoşum!..

— Aaaa, elbette darling.. Asıl sen göğsünü, belini bir görsen.. Hele bacak adalelerine öölürsün vallahi..

— Ah kardeşim, ah.. Lütfen

İnönü'ye tam yetki verildi. — Gazeteler —

1 inci İnönü — Al Paşam, istediğin zaman giy!

sus. Çünkü bu heyecanları yu-
rum yuğum içmek istiyorum..
Freud ne uyor, uuyor musun?..
— Anan boş ver Freud'e şe-
kerim.. Sen şimdi Feridun'a
bak.. Ama dikkatli bak.. Bacak
ağrılarını görüyor musun?..
— Enies vallahi..

Leyla, Fitnat'ın kolunu sıkı
sıkıya tutuyordu. Fitnat da, ba-
cak bacak ustune atmış, ayak-
larını iyice germişti. Şaziye, Zu-
har'ın kulağına eğilip:

— Feridun evi mi?.. diye
sordu.

Oteki biraz hırslandı herhalde:
— Bilmiyorum, diye ters ce-
vap verdi.

Salonun orta yerindeki erkek,
adamakıllı soyunduktan sonra, in-
cecik, naylon bir mayo ile kaldı.

O vakit Perizat, elini göğsüne
götürdü. Nuran merakla sordu:

— Bir şeyin mi var nonoşum?..

— Kalbim.. Kalbim enikonu
hızlı atıyor..

— Bir baygınlık filân mı?..

— Yooo, zannetmiyorum ama,
kolay değil tabii, estetik hey-
ecanlara katlanmak.. Bazan insa-
nı hasta ediyor.. Ben bunu bir
kere Brahms'ı dinlerken duy-
muştum, bir de şimdi..

— Sahi mi söylüyorsun?.. Ben
de Brahms yerine, Dokuzuncu
Senfonide böyle oluyorum şe-
kerim..

Feridun naylon mayosuyla,
Sonia'n'ın yanına boylu boyunca
uzanırken, kapının zili acı acı
öttü. Nuran, yay gibi yerinden
fırladı.

— Hiç kimse kımıldamasın,
dedi. Ben gider bakarım.. Siz
devam edin.

Bir koşu hole çıktı. Ara kapıyı
kilitleyip, anahtarı avucuna al-
dı. Sokak kapısını aralayıp bak-
tı. Kapının önünde, siyah man-
tolu, 65 yaşlarında bir kadın du-
ruyordu. Nuran, merakla sordu:

— Buyurun hanımefendi, de-
di. Bir şey mi istediniz?..

— Yavrucuğum, beni tanıma-
dınız mı?..

— Hayır tanımadım..

— Ayol ben Fitnat'ın annesi-
yim.

— Yaaa, öyle mi?.. Bir emri-
niz mi var?..

— Yavrucuğum, bir şey söyle-
yecektim. Kusura bakma.. Sizin
evde bu aksam bir şey varmış..
Adına da şey diyorlar, galiba
köstetik..

— Evet efendim?..

— Allahın bildiğini kuldan ne
diye saklayayım?.. Ben bu kö-
stetik işine pek meraklıyım da..
— Evveet?..

— Rahmetli efendimden beri
hiç köstetik yüzü görmedim val-
lahi.. Sizde bugün iyi bir köste-
tik varmış. Fitnat söylemişti de..
Onun için geldim..

— Vallahi bilmem ki hanım-
teyzeciğim..

— Sevaptır evlâdım, sevap.. Ben
bir köşede otururum. Başörtü-
mü de yüzüme kapayıp araya-
rinden usulcana seyredirim..
Hınzır kıza söyledim ama kabul
etmedi.. Bir de sizden rica ede-
yim dedim.

Nuran şaşırdı. Ne cevap vere-
ceğini bilemedi. Uzun uzun önü-
ne baktıktan sonra, yana çekildi:
— Buyurun öyleyse.. dedi.

Adnan Veli

Beyazıt meydanının yeniden yapılmasına dokuz milyon lira gidiyor. — Gazeteler —

«İstanbul'un taşı toprağı altındır!»

Ankara mektubu

Muhtarın fendi, ticani'yi yendi!

Kavaklıdere 1 numaralı muhtarın
kapısı hisimla çalındı. Kapıyı
pantolonlu, altı üstüne uygun vücut-
lü fındık rengi kıvrır saçlı, kalkık
burunlu, gülen gözlü bir genç ka-
dın açtı..

Gelen gericiydi.. Gericiiii!.. Ama
nasıl gerici?..

Kapıyı çaldığı hismin iki misli-
le, pantolonlu, kolları çıplak genç
kadına baktı.. Hismandan başka bir
pırıltı da yandı gözlerinde, amma
çabuk söndürdü..

Yaşlıydı gerici. Kötu tabaklan-
mış deri gibiydi yüzünün derisi..
Ufak, gömülmüş, kara bir bakışı
vardı, zalim.. Ufak tefekti de, ama
kaviydi, kavi..

— «Moğtar efendiyi çağır..» diye
emretti..

— «Muhtar benim babacığım» de-
di hanım en āhenkli sesle..

— «Ee sūphanallāh» diye içini
çekti adım. Demek moğtarlık ta
böyle «gacoların olındeydi.. Böyle
yarı çıplak pantolonlu «gacoların.»
Tüüü!.. Her şey elden gitmişti ar-
tık. Koş istersen gidenin ardından!

Elindeki saman saman kâğıdı
uzattı:

— «Yap bir muamele bakalım»
dedi sert sert..

Hanım muhtar gene cıvıladı kuş-
lar gibi:

— «Hemen babacım.. Sen buyur
otur.. Bir yorgunluk kahvesi ister
misin?..»

Ticani baba yumuşamak istemi-
yordu.

Daha da sert:

— «Yap bakalım» diye emretti.
Kahve geldi. Höpürdetti keyif ve
hisimla gene..

Küçük zalim, gömülmüş gözle-
rinde başka «şeylerle de» hanım
muhtara bakıyordu. Hanım muh-
tarın içi güllünsemelerle ısıldıyor-
du. Ah şu ısıltıyı bütün memlekete
saçabilseydi.

Çok ciddi, kâğıtları doldurmaya
başlamadan, elini dolgun göğsüne
götürdü, bir:

— «Bismillāh» çekti derinden..

Gerinin gözü elin gittiği yere
gitti ve gözleri parladı:

— «Vay, sen demek müslüman-
mıydın?..»

Hanım muhtar tekrar elini göğsü-
ne götürdü. Ve gerinin bakışı tek-
rar o eli izledi:

— «Elhamdülillāh» dedi, «āmen-
na ve sâddaknā!..»

Gerinin vizyonları karışmıştı
kafasında. Bu pantolon, bu kollar,
bu göğüs, bu besmeleler..

Muhtar hanım muameleyi bitir-
di. Ve tasalı bir halle:

— «Ah babacım» dedi «şurda bir
boş arsa var. Oraya öylesine bir
cami yapılmasını istiyorum ki!»

— «Demek senin gibileri de var-
mış, bu dinsizlerin arasında» diye
mırıldandı gerici. «Demek senin gi-
bileri de varmış!..»

Mestti, mest! Vur dense vuracak-
tı, öldür dense öldürecek!

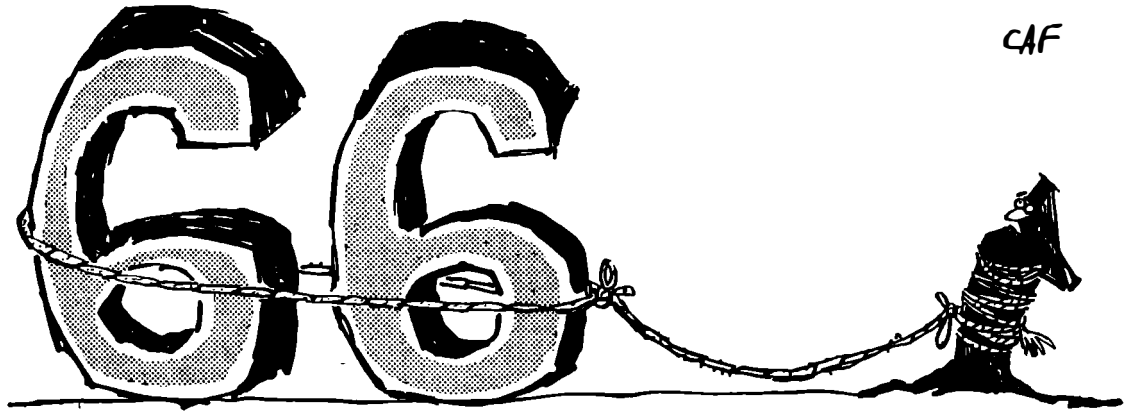
— «Ver elini öpem» diyordu, «ö-
pülecek el bu!..»

Pratik neticesi hikâyenin: Kavak-
lıdere'nin 1 numaralı zarf muhtarı
gibi, hem pıreyi gözünden, hem
deveyi dizinden vurabilen güzel
hanımları propagandaya çı-
karmalı gerici bōlgelerinde.. Her-
halde ileri bir adım atmış oluruz..

Ve bütün kinler, zulümler, ceha-
letler bir «ver elini öpem» içinde
erir!..

Anlaşıldı baylar, bu sizin işiniz
değil!
Nimet ARZIK

Anayasanın 66 ncı maddesine dayanılarak hükûmete tam yetki verildi. — Gazeteler —

Altmışaltıya bağlandı!

BEN, büyük, çok büyük bir mizah yazarıyım. Hikâyelerim hem güldürü, hem de düşün yönünden çok güçlüdür. Gerçi bugüne değin hiçbir yerde yazım çıkmadı ama, bunu ben kendim istedim. Bu fedakârlığı memleketin yüksek menfaatleri için yapıyorum. Benim yazıp yazmamamla memleketin yüksek menfaatleri arasındaki ilişkiyi belki merak etmişsinizdir. Anlatayım:

İlk hikâyemi şehrimizde çıkan az satılış bir akşam gazetesine götürdüm. Yazı işleri müdürü ne istediğimi sordu. Önce elimin birini cebime soktum. Sonra dudağıma ilâştirdiğim sigaradan derin bir nefes çekip, zevkle dumanını savurdum. Daha sonra tıpkı büyük yazarların umursamazlığıyla,

— İşte bir hikâye! dedim.

Ve yine büyük bir yazar gibi başkaca bir şey demeden çıktım gittim.

Hikâyem, sözünü ettiğim gazetede çıkmayınca yazı işleri müdürünü görmeye gittim. Yurtdumuzu sanatçılara değer vermediğini bildirdim ama, bu kadarı da fazlaydı artık! Benim gibi büyük bir yazarın hikâyesini basmamak... Çok kızgındım.

Yazı işleri müdürü beni birkaç nazik sözle yatıştırdıktan sonra:

— Beyefendi, dedi, hikâyeniz çok güzel. Böyle bir şaheser! Bizim küçük bir gazetenin basması doğru değil. Siz bunu daha çok satan bir gazeteye, en iyisi bir dergiye götürün.

Adamın söyledikleri çok doğruydum. Gerçekten benim gibi büyük bir yazar böyle gazetelerde yazmamalıydı. Bir mizah dergisine gittim. Hikâyemi verdim ve yazı işleri müdürüne, dergileri için, isterlerse her hafta yazabileceğimi, gerçi bunun bana büyük bir yük olacağını, ama kendilerini de karamıyacağımı söyledim. Yazı işleri müdürü güsterdiğim yakınlıktan çok memnun olmuştu; teşekkür etti ve hemen koluma girerek beni içten bir sevgiyle sokak kapısına dek uğurladı. Bu uğurlamaya arkadaşlarının ve odacıların da

katılması beni iyice duygulandırdı. Hele yorulmamam için beni dışarı çıkarırken âdeta kucaklamaları sanatçılara verilen değer için güzel bir örneği idi.

Ne varki hikâyem orada da çıkmadı. Bunun nedenini öğrenmeli ve hesabını sormalıydim. Yazı işleri müdürüne gittiğimde koltuğa oturmamı söyledi ve şöyle dedi:

— Efendim, hikâyeniz çok güzel. Ama biliyorsunuz, biz hafif bir mizah dergisiyiz. Nasıl diye-

lefon ederek, yazı işleri müdürünün ivedilikle evime gelmesini, benim gibi büyük bir yazarın onun ayağına gidemeyeceğini, söyledim. Karşımdaki ses, büyük adamların büyüklük göstermelerinin çok kötü olduğunu, büyüklükte alçak gönüllülüğün esas olduğunu belirterek, dergilerine dek gelme zahmetine katlanmamı nazik bir dille rica etti. Düşündüm; gerçekten doğruydum dedikleri. Büyük bir yazar olarak hiçbir zaman övün-

yim, yazdıklarımız havadan sudan şeyler hep. Halbuki siz fikir yönü çok kuvvetli yazılar yazıyorsunuz. Dergimizin okuyucuları bu çeşitten yazıları tutmuyorlar. Bizimki sanat değil, ticaret daha çok. Siz bu hikâyeyi en iyisi «Çaba» dergisine götürseniz.

Adam haklıydı. Ben bunu nasıl olmuş da düşünmemiştim. Sanattan uzak, salt para kaygısıyla suluca şeyler yazan bir dergide yazmak benim işim değildi. Doğruca «Çaba» dergisine gittim...

Yerimi bulmuş ve henüz yazılarım çıkmamış olmasına rağmen, Bab-ı Ali'de az çok tanınmış, islim yapmışım. Çok mutluydum.

Fakat tersiyle bakın, yazım gene çıkmadı. Artık iyice kızmışım. Bu düpedüz bana, sanatçılara yapılan bir hakaretti. Hoş, kabahat bende olmuştu: Bu adamlara bu denli yüz vermemeliydim. Hemen dergiye te-

memeliydim. Bu düşünceyle yazı işleri müdürünün odasına gittim; yoksa gitmiyecektim. Eksik olmasınlar, dergide çalışan diğer arkadaşlar da geldiler yanıma. Kahvelerimizi içtik. Bir süre politikadan, memleket meselelerinden, mizahtan konuştuk. Yaptığım ince nüktelerle hepsini epey güldürdüm. Söz benim yazarlığuma ve hikâyeme gelince, yazı işleri müdürü:

— Hikâyenizi maalesef basamayacağız, dedi, bunun için çok üzgünüm.

— Neden? diye sordum.

Soruma cevap vermemekle devam etti:

— Sizin büyük bir yazar olduğunuzu ilk bakışta anlamıştım ben. Sizde mizahçı tipi var dostum. Duruşunuz, oturuşunuz, gülüşünüz... Evet, siz büyük bir mizahçısınız...

Ben zaten bu yazı işleri müdürünü ilk görüşümde beğenmişim. Nazik, kibar, en önemlisi mizahtan, sanattan anlıyan

bir adam. Söylediklerine sevin-dim tabii. Teşekkür edecek ol-dum,

— Durun, sözümü kesmeyin rica ederim, dedi. Hikâyenizi bütün arkadaşlara oku-um; ne-p-si de çok beğendi. Ben daha ha-yatıma boyie bir mizah yazısı görme-um. O ne kuvvetli lücv, o ne usup... Bihassa cümle ku-ruşunuz çok orijinal. Okurken hepimiz gülmekten kırlılık...

Yazı işleri müdürü bana bun-ları söylerken odada herkes gü-lüyordu. Yazı işleri müdürü de gülmeye başladı. Herhalde yazı-mı hatırladılar onun için gülü-yorlar, dedim içimden. Evet öy-leymiş. Yazı işleri müdürü:

— Bakın, dedi, yazınız aklıma-za geldi gülmeye başladık yine... İnsan kendini tutamıyor...

Bu sözlerden kıvanç duydum. Bu içten duygumu yazı işleri müdürüne söyledim,

— Sizinle hepimiz övünüyoruz, dedi.

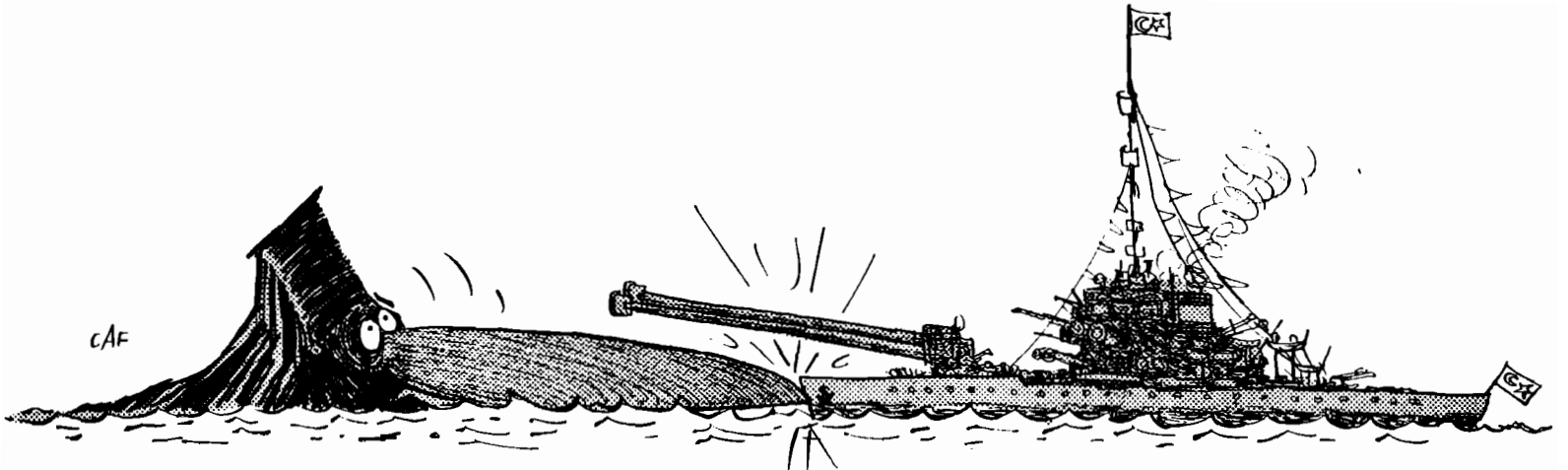
Ve biraz durduktan sonra de-vam etti:

— Biz bu hikâyeyi basmasına basarız ama, önce okuma yazma bilmeyen bir mürettip gerekir ki, okurken gülmekten fenalaşıp da işi yarıda bırakmasın!

Bu «okuma yazma bilmiyen mürettip» nüktelerini çok beğen-dik ve ben de dahil katıla katıla güldük.

— Hadi bunu bulduk diyelim, diye sürdürdü sözünü yazı işle-ri müdürü, fakaat... ya memle-ketin durumu?... Şimdi düşü-nün beyefendi, hikâyenizi oku-yan herkes gülmeye başlayacak: İşçiler gülecek, memurlar gülecek, öğrenciler gülecek, sanatçı-lar, çiftçiler, köylüler, tüccarlar, plâncılar, pilâvcılar hep gülecek-ler... Kimse gülmekten iş yapamaz olacak. Sonra bizim duru-numuz ne olur?... En iyisi siz hikâye yazmayın. Vatanın, mil-letin, memleketin yüksek men-faatleri için yapın bu fedakâr-lığı, ne olur yazmayın!..

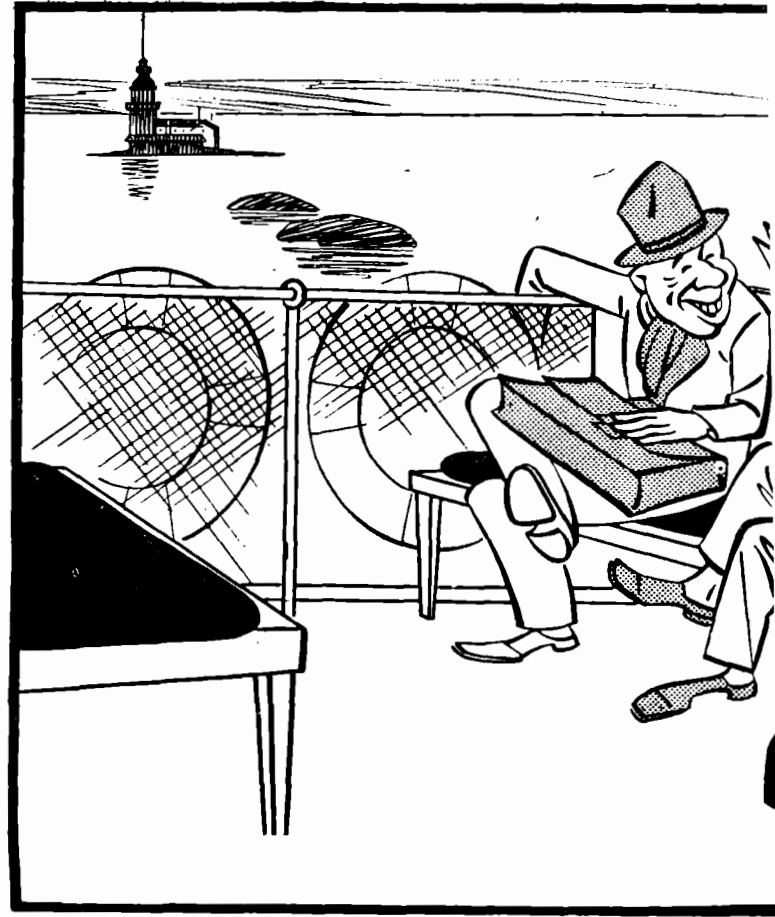
Yazı işleri müdürü öyle yal-vardı, yakardı, üstele-di ki... O günden beri memleketin yüksek menfaatleri için yazmıyorum... Eh... ne yapalım, vatan sağol-sun!

Donanmamız «Domuzburnu»nda tatbikat yaptı! — Gazeteler —

— Aldanıyorsun kardeş, bizim müdür çok alçak gönüllüdür, insana katiyen tepeden bakmaz!

— Acaba bu makine bizim Ku
— Yok canım, o kokuya makir

Napolyon!

Gazeteci enteresan bir röportaj hazırlarım ümidiyle tımarhaneyi geziyordu: Bahçeye çıktığı sırada sağ elini yeleginin içine sokmuş, derin, derin düşünen bir delinin yanına yaklaştı:

— Günaydın Napolyon!

Dedi. Deli:

— Ben Napolyon değilim! diye tersledi. Ben Bonapart'ım...

Gazeteci hemen atıldı:

— İkisi de aynı şey!...

Deli itiraz etti:

— Hiç de değil ben daha evlenmedim.

Tedavi!

Ülfet hanım, bir haftadır gece sabahlara kadar ugunuyordu, Damadı, içinden: Şunun azla-rını bir söktürsem!.. diye ohla-nyor, fakat görünüşte de:
— Vah, vah.. Acaba ne yap-sak?..

Diye yalandan üzülmüyordu.

Nihayet, bir gün, bulundukları kasabaya bir müjde havası esti: Pazar yerinde bir dişçi muaye-nehanesi açılmış!

Damat, hemen kaynanasını al-dı ve dişçiye götürdü.

Dişçinin pazar yerindeki ha-rap ev, mahşerden farksızdı: Kadın, erkek, çocuk, bir yığın insan nöbet bekliyorlar!

Sıra kendilerine geldiği za-man, akşam olmuştu. Dişçi, kü-çük bir idare lâmbasıyla Ülfet Hanımın ağzını aydınlatarak dişe baktı:

— Ehemmiyetsiz, dedi, küçük bir çürük var.. Tedavi edip al-tın kaplıyacağız..

— Hay, hay...

— Yalnız, benim altınım yok, onu siz bulacaksınız!

O sıralarda, kasabada altın bulmak imkânsızdı. Çaresiz dü-şünürlerken, gene dişçi imdat-larına yetiştı:

— Buldum.. Şu parmağınızda-ki nişan yüzüğünü eritiriz!

Ve damadın parmağından hal-ka sıyrıldı... Tedavi başladı..

Ertesi gün dişçiye gelen kay-nanaya, doktor soru:

— Hanımefendi, pamuk ye-rinden oynamış.. Bir daha do-kunmayınız!

Dördüncü gün, dişçi yumruğu-nu masaya vurdu:

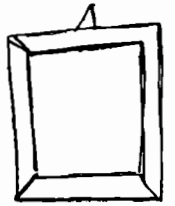
— Hanımefendi, söyleyiniz ba-na: Bu pamuğu niçin çıkarıyor-sunuz?

Ülfet Hanım, hafiften kızara-rak itiraf etti:

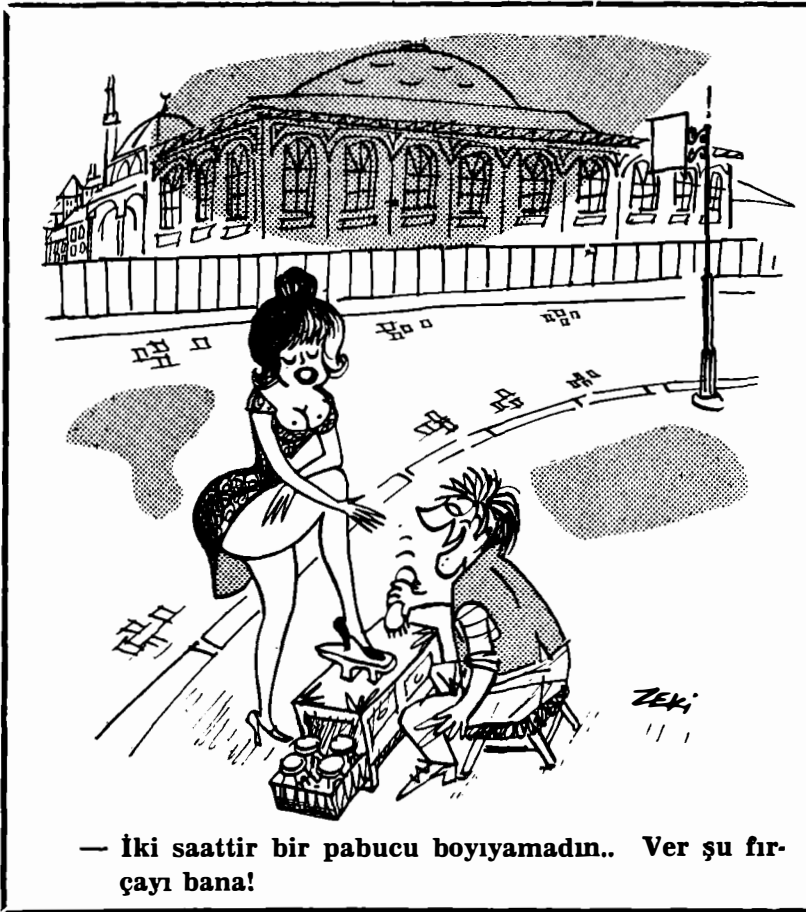
— Ah evlâdım, hiç sorma.. Kaç

gecedir, bizim kerimenin dişi tutuyor.. Ağrıdan, kızacağın göz yumduğu yok.. Hemen sizin bana koyduğunuz ilâçlı pamuğu çıkarıp onun dişine koyuyoruz. Biraz sonra ağrı dinince, tekrar alıyorum!

Dokuz yaşında bir yankı

— Ne yapac
— Çocuk ro

— İki saattir bir pabucu boyıyamadın.. Ver şu fır-çayı bana!

— Ağaldere'nin kokusunu ölçer mi?
dayanmaz!..

Poker!

Bay Asum eve sabahın
beşinde geldi. Yatağa girer-
ken karısı uyandı:
— Sevgilim dedi, Bay Asum,
geç kaldığım için özür di-
lerim.

— Gene nerelerdeydiniz?..
— Sana ihanet ettim Ay-
fer!... Sekreterimi evine ka-
dar götürdüm, çok güzel
bir kız!... Dayanamadım,
şey... Onunla beraberdim!!!..

B. Ayfer, omuzlarını silkti:
— Bu masallara karnım
tok benim!

Bay Asum elini kalbine
götürdü:

— Yemin ederim, hakikati
söylüyorum!

— Sen akılsız yalancının bi-
risisin!! Kimbiller bu pokeri
ne zaman bırakacaksın?...

Vicdan azabı

Vergi dairesi müdürü, bir
gün şöyle bir mektup alır:

Sayın bay:

Bölgenizde ikamet eden bir
fabrikatörüm. Son gelir ver-
gisi beyannamesinde kazan-
cımı tam olarak belirtmedim.
O günden beri de gözüme uy-
ku girmiyor!

Bugün size durumu bildir-
meğe ve 10.000 liralık bir
çek yollamağa karar verdim.
Saygılarımla...

Hamis: Eğer gene uyuya-
mazsam, bakiyeyi gene mek-
tupla yollarım.

SEBEBİ

Karakolda komiser suçlu-
ya sordu:

— Seni niçin yakaladılar?...

Suçlu içini çekti:

— Eskisi kadar çabuk ko-
şamıyordum da ondan!...

— Böyle çirkin şeylere utanmadan «Güzel Sanatlar»
diyorlar!

Beşik!

Kadın, bir beşik satın almak için o sabah işine gitmeye ha-
zırlanan kocasından para istedi.

Koca, suratını astı ve hayretle sordu:

— Yeni bir beşik mi?... Bizdeki ne oldu?..

Kadın cevap verdi:

— Kocacığım, şimdiye kadar onbeş çocuğumuz oldu, hepsi-
ni o beşikte yatırdık, işe yaramaz bir hale geldi artık..

Koca öfkeli öfkeli elini cebine attı, karısına parayı uzatırken:

— Allahaşkına hanım dedi, bu sefer bari sağlam bir şey al
da dayansın!

ci yakalandı. (Gazeteler)

— bu paraları?
ları alacaktım!

— Aman patroncuğum, uyumak da ne demek?. Bilâkis
gözümü dört açıyorum!..

KADER-KISMET

PİTİGRİLLİ'DEN - ADNAN TAHİR

zılmıştı. Fotograf: Ateşli bir ifade, kapkara gözler, simsiyah saçlar, fildişi bir tarak, kırmızı bir karanfil ve küçücük iki kulağı biraz büyük gösteren bir çift altın halka.

İçine haltercümeli fotoğraf konan sandık da bütün diğerleri gibi meçhul bir istikamete doğru yola çıkarılmıştı.

Durumu gören yanındaki işçi kızlardan biri söylediği şarkıyı

«Yirmi üçüncü yaşımı bugün dolduruyorum. Katolik Salamanka Üniversitesinin Felsefe Bölümünü bitirdim. Gayem öğretmen olmaktı. Fakat güzellikle (karar size ait tabii) öğretim üyeliği arasında ters bir orantı var galiba?... Bu yüzden aradığım işi bir türlü bulamadım. Benim gibi bir öğretmen, öğrencinin dikkatini, verdiği dersin ana hatlarından ziyade kendi bünye hatları üzerinde toplayacağı için kültür konusunda faydadan ziyade zarara yol açabilirmiş. Hazır bir kere kurtulmuşken tekrar anamın babamın yanına dönerek göçebe hayatına bıraktığım yerden devam etmektense bütün dünyaya Malaga üzümü ihraç eden bu müesseseye işçi olarak girdim. Sandıklardan birinin içine fotoğrafımı koyuyorum. Andaluzya güneşinin ılık ışınları altında olgunlaştıktan ve kurutulduktan sonra benim avuçlarıma kadar gelen bu üzümlerle birlikte size (kadın değil de erkek olmanız temennisiyle) bir de öpücük gönderiyorum. Şayet kaderimi değiştirecek ve hayat çizgime yepyeni bir yön verecek kudrette bir kimseyseniz bana lütfen yazın. Çünkü uzaklık damarlarına işlemiş, gurbet de kanına karışmış bir çingene kızıyım ben. Beş dilden başka gitar çalmasını ve şarkı söylemesini de bilirim. Felsefe ve matematik bilgim gayet kuvvetlidir.»

Bir şeye konup denize atılanları hatırlatan bu mesaj, sadece bir fotoğrafın arkasına ya-

yarıda keserek (Andaluzya'lı kızlar çalışırken hep şarkı söyler) ona döndü:

— «Bu sandık ya Stokholm'de bir bakkala ya da Budapeşte'de bir manava gidecek. Bundan sonra neler olacağını daha şimdiden görür gibi oluyorum. Üzümleri satmak üzere sandığı boşaltan çırağın hiçbir şeyi farketmesine imkân yok. Neden mi?... Bakkal çırağları iş görürken ya bitişik apartmandaki kapıcının kızını düşünür ya da karşı evdeki hizmetçiye. Böylece senin fotoğrafın da sandıktan arda kalan kâğıt ve tahta parçaları ile bod-

rum katını boylayarak orada kayıplara karışacaktır. Bundan emin olabilirsin.»

— «Quien sabe - Kimbilir?...» diye beriki içini çekti. «Kader bazı tarafları ile değişmezlik kanununa tâbi... Fakat bazı tarafları ile de pekâlâ değişebiliyor. Bunu sağlamak için de hassas noktaları biraz kurcalamak biraz da tahrik etmek mecburiyetindeyiz. İrade bağımsızlığı nedir biliyor musun sen?... Nereden bileceksin?... Gerektiği zaman tesadüfleri de zorlamak şart. Böylece cüret ve cesaret bakımından kaderi takviye etmiş, hadiseler üzerine nisbi bir hakimiyet kurmuş, olaylara da vukuundan evvel istikamet vermiş oluruz. Duygu açısından bir tek çıkışı bulunmayan şu rutubetli iş yerinde ümitlerimiz en azından sandıkladığımız şu üzümler kadar itina etmek mecburiyetindeyiz. Bütün mesele çarkın dişlilerini ayarlamasını bilmekten ibaret... Bu çark hep soldan sağa dönecek değil ya... Sağdan sola da dönebilir pekâlâ... Ve ben burada bütün ömrümü üzüm sandıklayarak geçireceğime başka bir memlekete gidip sandıklanmış üzümlerin sadece tadına da bakabilirim.»

— «Sen çok güzel konuşuyorsun» diye arkadaşı hayran hayran bakarak mırıldandı.

— «Fakat çok konuşuyorsun» diye kısım şefi sert bir ifadeyle cümlelerin sonunu tamamladı.

Bu arada içi fotoğraflı sandık da diğer yüzlercesi ile yola çıkarılmıştı.

İki ay sonra United Press A-jansına abone olan bütün gazetelerde şöyle bir başlık çıktı:

«Bir milyarderin kuru üzüm sandığında bulduğu fotoğraf.»

Habere göre Kaliforniya'da dedelerinden kalma büyük bah-

çeli küçük bir evde sakin bir ömür süren Amerika'lı bir milyarder Malaga'dan gelen kuru üzümleri Pasadena'nın harikulâde taze üzümlerine tercih ediyordu. Son olarak satın aldığı bu sandıklardan birini açar açmaz hayretler içinde kalmıştı...

Hikâyenin bundan sonrasını biliyorsunuz. Bundan daha sonrası da şu:

Milyarder evvelâ bir yıldırım telgrafı çekiyor. Telgrafın son cümlesi: «Tafsilât postada stop bekleyin stop sevgiler stop.»

Fakat mektuptan evvel milyarderin kendisi Malaga'ya varmıştı. Vakit kaybetmemek için hemen oracıkta evlendiler.

Milyarder isabetli bir şey yaptığından emindi. Çünkü genç kızın kendisi fotoğrafından çok daha güzel çok daha şuhut.

Pasadena'ya döndükten bir iki gün sonra balayı hazırlıklarına başladılar. Münzevî adam yıllardanberi içine gömüldüğü inzivadan çıkabilirdi artık. Bir yat aldı. Dünyayı dolaşmak üzere denize açıldılar.

Limanlardan birinde bir gazeteci onları kısırtmağa muvaffak olmuştu.

— «Bir röportaj lütfeder misiniz?»

— «Ben hayır...» diye erkek cevap verdi.

— «Ben evet» dedi genç kadın ve devam etti: «Sual sormanıza lüzum yok. Her şeyi sırası ile ve olduğu gibi anlatacağım sizlere... Pokerde bir kaide vardır. Oyun bakımından ölü bir noktaya mı geldiniz?... Kâğıt alırsanız ve lüzumsuz kombineler zonlar aramakta ısrar etmeyiniz, yer değiştirmeniz, yeni bir deste almanız gerekecektir. Yine mi olmadı?... Masadan kalkın ufak bir içki içersiniz... Sonra gider yeni bir grupta dördüncü olursunuz. Bütün bunlara lüzum görmeksizin oynadıkları masanın etrafında sadece üç tur yu panlara da çok rastlanmıştır. Diğerleri gibi bu da bir slalom... Ben anamla babamın arzusunu uyararak kervanda kalsaydım bile zimkilerden bir delikanlı ile evle-

— Oooh, yaşasın!.. Bahar geldi, caddelerde çiçek açtı!..

MİLLETLER GÜLÜYOR

Yemek tarifi

Madam Duval, birkaç günlüğüne annesinin yanına gitmişti. Döndüğünde, o'nu gar-
da kocası bekliyordu, geldi-
ğine çok memnun olduğunu
söyledi. Otomobille eve gi-
derlerken Madam Duval me-
rakla sordu:

— Eee... Sevgilim söyle bu-
kalım? Ben yokken neler yap-
tın?...
— Şey canım...
— Yemek meselesini nasıl
hallettin?...
— Pek beceremedim galı-
ba?...
— Niçin?
— Şu sizin berbat yemek
kitaplarınız yok mu? Hepsini
de temiz bir tabak alın diye
başlıyor!...

Pazarlık

Küçük öğrenci öğretmeni-
ne yaklaşıp alçak sesle:

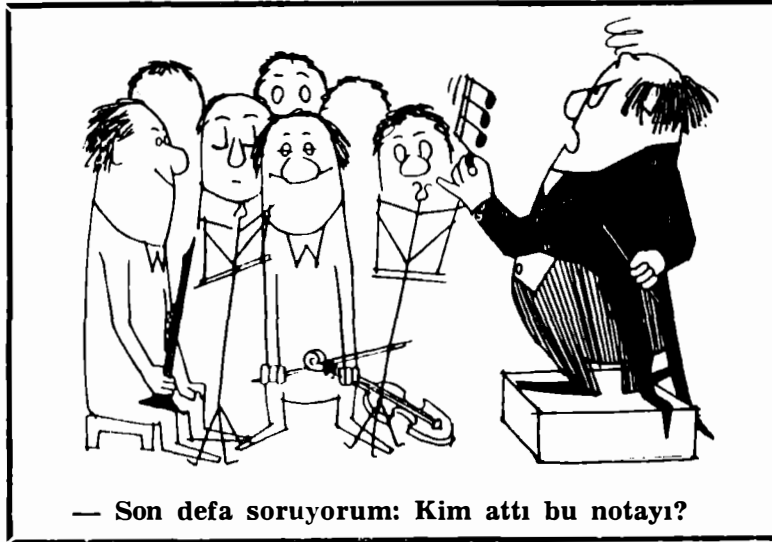
— Öğretmenim, dedi, sınav-
da bana on verirsiniz, ben de
size elli lira veririm.
Öğretmen hayretle sordu:
— Peki ama, bunu da ner-
den çıkardın?
— Öğretmenim, babam ba-
na dedi ki: «Sınavda on ala-
bilersen, sana yüz lira veri-
rim!»

Köpek

Paris'li karı koca, Norman-
diya kıyılarında tatillerini
geçirirken, kaldıkları evin
köpeğini pek sevmişlerdi...
Köpek de onlara, türlü numaralar,
cilveler yapıyordu. Ay-
rılacakları gün adam köylü-
ye köpeği satıp satamayacağı-
nı sorarken karısı atıldı:
— Acaba, dedi, bize iyi bek-
çilik yapabilecek mi?...
— Bunun için hiç üzülme-
yin dedi köylü. İneklere ya-
şından, umulmayacak bir us-
talıkla bekçilik ediyor!...

Aile sansürü!

— Son defa soruyorum: Kim attı bu notayı?

Şaka

Güneşli bir pazar günüydü.
Notre Dame kilisesinin kapı-
sına birkaç dilenci oturmuş,
âyinin bitmesini beklerken,
başlarına gelen felâketleri
anlatıyorlardı: Hepsi de ken-
disinin dünyanın en bahtsız
insanı olduğunu iddia edi-
yordu.

O zamana kadar hiç ko-
nuşmamış olan bir tanesi,
acı acı içini çekti.

— Ben sizlerin hepsinden
çok daha bahtsızım, düşünün
arkadaşlar! Hiçbir zaman an-
nem olmamış benim!...

— İmkânsız bir şey dedi
arkadaşları!

— Ne yazık ki hakikat bu!...
dedi dilenci.

— Annen yoksa dünyaya
nasıl geldin?...

— Teyzeme bir gün pis bir
şaka yapmışlar da...

Divan

Mac Ashbono işinden eve
çok erken geldi, sessizce ka-
pıyı açtı, karısına sürpriz yap-
mak istiyordu, gürültü etme-
den, salona kadar ilerledi.

Aslında sürprizın büyüğü
Mac'ı bekliyordu. İçerde, di-
vanın üstünde, karısı çok sa-
mimi arkadaşı David'le sar-
maş dolaş yatıyordu.

Mac Ashbono gayet sakin,
bağırıp çağırmadan, karısını
kapı dışarı etti. Sonra Da-
vid'e döndü:

— Bu işi hemen halletme-
miz lâzım dedi!...

— İyi olur ama nasıl?...

Ashbono düşündü taşındı:

— Bütün bu olup bitenler-
den sonra, dedi, bu divanı
evimde alıkoymama imkân
yok! Yirmi sterline satın ala-
caksın, anlaşıldı mı?...

necektim. İşim gücüm arabadan
evlerde yatıp kalkarak onlar gi-
bi diyar diyar dolaşmak olacaktı.
Gündüzler, nalbantlık yapan
babamı, kap kacak kalaylayan
anamı seyretmekle... Geceler de
kocamı memnun etmeğe çalış-
makla geçecekti. Bu şartlar çer-
çevesinde kaç çocuk doğuracaktım
kimbilir?... Bunları teker-
lekli bir çatı altında büyütmek,
penbe, mavi ve kırmızı entariler
giyerek şehre inmek, şuna buna
fal bakmak bir insanın kendini
sıkıntıdan ölmeğe hazırlanması
demek değildir de nedir?... Üni-
versite çevrelerinde kalıp gözü-

mü bir kürsüye dikmek gaffe-
tinde bulunsaydım profesör ol-
madan evvel bir profesör karısı
olacağım muhakkaktı. Felsefe-
nin en uzağındaki bir mesleği
seçerek işçi kız olmayı çok daha
uygun buldum. Bütün arkadaş-
larım gibi tahta sandıklara sa-
dece kuru üzüm yerleştirmekle
yetinseydim ne olacaktım san-
ki?... Uzun mahrumiyet yılların-
dan sonra kısım şefi olurum
belki de?... Hepsini bu kadar. Hal-
buki ben sabırsız bir insanım...
Beklemeğe tahammülüm yoktur.
Tesadüfleri istismar gayesiyle
kaderi zorladım... Kader de ben-

den küçük bir fiske bekliyor-
muş zaten... Hayatta herkes rü-
ya görebilir... Mesele bu rüyayı
hakikat yapmakta... Te das cu-
enta - ne demek istediğimi anlı-
yor musun?...

Genç ve güzel karısının bu söz-
leri üzerine daha evvel röportaj
teklifini reddetmiş bulunan A-
merika'lı milyarder de konu-
şmak ihtiyacını duymuştu:

— «Ben aynı fikirde değilim...
Kaderi zorlamağa kalkışmak
yersiz bir gayret... Her şey olu-
runa bırakmak lâzım. Kader

kendi kendine de ağlarını öre-
bilir. Bir gün sırtımda pijama,
ayağımda da sandallarla bahçe-
deki hamağa uzanmış bir yan-
dan sigara içiyor, bir yandan ki-
tap okuyor, bir yandan da fena
halde sıkılıyordum. Canım, hiç
ama hiçbir şey yapmak istemi-
yordu... Derken bir sandık kuru
üzüm getirdiler eve... Açtım...
Ve içinde aşkı buldum. Görüyor-
sunuz ya ne kaderin zorlanması
bahis konusu ne de tesadüflerin
istismarı... Her şey kendi ken-
dine olup bitti.»

Adnan Tahir

Dünden BUGÜNE

DERLEYEN: Kudret Sinan

(Âlimler: «Makine insan, istikbalin insanıdır» diyorlar.)

Tarihte Mizah

Namık Bey

Bizde dışişleri belli bir daireye bağlanması işi, ilk defa Tanzimat'a başlamıştı. Dışişleri, batıda olduğu gibi, «Hariciye Nezareti» şeklini alıncaya; bu nezarete bağlı bir de Teşrifat Müdürlüğü kurulması düşünüldü. Bu dairenin müdürleri, hem dışişleri, hem de sarayla ilgili protokol meseleleri ile meşgul oluyordu.

Bu ilk devre teşrifat müdürlerinden bir Kâmil Bey vardır ki, o sırada salgın halini almış olan aşırı alafrangalığa son derecede düşküncü. Kâmil Bey; Türkçeyi, Türk kültürünü, Türk ulusal yaşayışını pek bilmez, belki bilmek de istemezdi. Kılık kıyafeti ile, özel giyim kuşamı, özel yaşayışı ile, evindeki ve makamındaki davranışları ile, tamamiyle, «Frenkçe» bir tutum gösterir; bu yüzden halk tarafından da, çevresi tarafından da pek ciddiye alınmazdı.

Ufak tefek oluşundan, yapmacık hallerinden ötürü bir gün birisi onun için «Herif âdeta mahşer midillisine benziyor ya-hu!» demiş; ondan sonra zavalının lakabı (Mahşer Midillisi Kâmil Bey) olarak benliğine yapışmış kalmıştı.

Mahşer Midillisi Kâmil Bey, bir şeyler öğrenmesinden fazla, kendisi gibi Avrupalı yetişsin düşüncesiyle, oğlunu Fransa'ya yollamıştı. Delikanlı, neyse, bir şeyler okuyarak yurda döndü. Alafrangalıkta o da babası tipinde bir adam olmuştu. Kâmil Bey, iftihar ettiği oğlunu, sadrazama göstermek ve ona müna-sip bir görev koparmak niyetiyle, kolundan tutup Âli Paşa'ya götürdü. Âli Paşa, misafirlerini her zamanki nezaketi ile karşıladı. Oturup sohbet etmeğe başladılar. Sadrazam, mahdum beyin de babası gibi, türkçesinin çok kıt olduğunu gö-re-rek üzülürdü. Gerçekten de Mahşer Midillisi Kâmil Bey'in pek bozuk bir Türkçesi vardı. Çünkü o, ana dilinin üzerinde durmağa pek önem vermiş değildi. Hasbihal sırasında bir ara Kâmil Bey:

«— Efendim; mahdum köle-niz sayenizde Avrupa'da birkaç lisan sahibi oldu; dedi. Zamane ne kadar değişti değil mi? Vak-tiyle yabancı dil öğrenmek hu-susunda bizleri kimse teşvik et-mezdi. Bilâkis herkes yabancı dil öğrenmemize mâni olmağa çalışırdı...»

Âli Paşa, Mahşer Midillisi Kâmil Bey'i severdi ama, onun pek aşırıya varan alafrangalığına tu-tulurdu. Hele türkçesinin yeter-sizliğini hiç affedemezdi. Teşri-fat müdürünün bugün de yaban-cı dil meselesini birinci plâna al-dığını görünce, onunla şöyle şa-kalaşmaktan kendini alamadı:

«— Kabul edelim ki o zaman-lar yabancı dil öğrenmenize ko-lay kolay imkân vermediler Kâ-mil Bey; o halde siz de Türkçe öğrenmeğe teşebbüs etseydiniz ya... Buna da mâni olan kimse var mıydı?...»

— Allah torunlarımızın yardımcısı olsun!

Edebiyatta Mizah

Doğru Söze Ne Denir?

Tanzimatla başlayan «Edebi-yatta batılılaşma» hareketine ka-tılmıyan, özellikle şiirin, tama-men Divan Şiiri zevkinde devam etmesini isteyen kişiler oldukça çoktu. Zamanının bilgin, okumuş vezirleri arasında adı geçen İrfan Paşa da onlardandı. Yeni edebiyattan hoşlanmıyordu. «E-debiyatta batıya yönelmeli mi, yönelmemeli mi?» konusunda Namık Kemal ile meşhur bir münakaşası da bulunan İrfan Paşa'nın, yeni şiirin yergisini yapmak yolunda bir şakası var-dır. Paşa, yakınlarına bu konu-da şöyle dermiş:

«— Kabul etmek gerekir ki eski şiirlerde mânaya ulaşabil-mek çok zordu. Şairin ne demek istediğini anlamak için âdeta kök sökmek gerekirdi. Bu, eski-lerin bir kusurudur. Yeni şiir-lerde bu bakımdan herhangi bir zorlukla karşılaşmak tehlikesi mevcut değildir; değildir çünkü yeni şiirlerde mâna diye bir kül-fet, bir dert yoktur ki, onlardan bunu çıkarmak için uğraşıl-mı!...»

Sonraları Şair Eşref, bu nü-k-teyi bir dörtlük haline getirmiş-tir..

İrfan Paşa, samimi, tok sözlü, iki yüzlülükten nefret eden bir kişiydi. Daha vezir olmadığı yıllarda, Maliye Nezareti Müsteşarı iken, saraya yaranamıyan değerli nâzır, görevinden alın-mış; yerine, sıradan bir adam bulunan Hasip Paşa tayin edil-miş. Hasip Paşa, her basit kişi gibi, pek kendini beğenmiş bir kimseymiş. Göreve ilk başladığı günlerden bir gün, Nezaretin ileri gelenlerini toplamış, onlar-la yarı tanışma yarı gözdağı ver-me yolu bu konuşma yapmış.

Hasip Paşa, konuşurken, dai-ma karşısındakilerin:

«— Hâşâ efendim!...»

«— Estağrullah paşamız!...»

Demelerini bekliyerek, yap-macık bir tevazu ile:

«— Gerçi ben bu mühim ma-kama lâyık değilsem de... Her ne kadar bu mühim vazife kud-retimin üstünde ise de... Neza-rete sırf kaderin sevkile gelmiş bulunmaktaysam da...»

Gibilerden konuştukça, İrfan Paşa, sanki samimiyetle onun sözlerini onaylamış gibi, bir teviye:

«— Ona ne şüphe efendim!..»

«— Ona ne şüphe efendim!..»

Der dururmuş. Buna pek içeri-liyen Hasip Paşa, ertesi gün, müsteşarını çağırmış:

«— Beyefendi; öyle sanıyorum ki biz bir arada çalışamayaca-ğız, ne dersiniz?»

Diye sormuş. Zaten yeni nâzır-dan hoşlanmamış olan ve istifa için bahane arıyan İrfan Paşa derhal:

«— Ona ne şüphe efendim!..»

Cevabını verip evine çekilmiş.

Eski Şiirde Mizah

Meslekler

Sâbir, Azerbaycan edebiyatının on dokuzuncu yüzyılda yetiş-tirdiği en büyük ve en kuvvetli hiciv-mizah şairlerinden biridir. İlerici ve aydın bir kişi olduğu için; haksızlığa, yobazlığa, halkı soyan insafsız tüccarlara yöneltilmiş çok ince, zarif ve iğneliyici manzumeleri vardır. İleri fikirli oluşu yüzünden çeşitli iftiralara maruz kalmış, büyük sıkıntılar çekmiştir.

Aşağıdaki manzume, Sâbir'in, çeşitli meslek mensuplarına söylediği mısralardan derlenmiştir:

Avukat — Haksız haklı deyip birçok günaha batmışam.
Doktor — Derdi teşhis etmeyip kavım, akraba ağlatmışam..
Tacir — Ben helâl ile haramı birbirine katmışam..
Yobaz — Ruz ü şeb Hak Hak deyip men herkesi oynatmışam..
Şair — Bülbüle, aşka, güle dair yalan fırlatmışam..
Müftü — Günde bin fetva verip mahlûku çok atlatmışam..
Halk — Anlamam asla.. cehalet minderinde yatmışam..
Gazeteci — Men, ceridem dolmak için, lâfları uzatmışam...

* * *

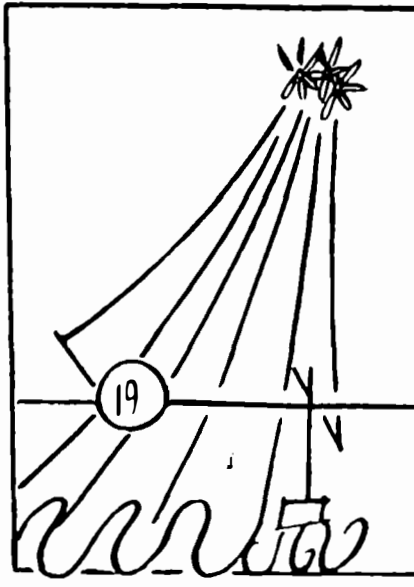
Coşkun Kalender

İkinci Meşrutiyetin ilânı üzerine, yerden bitercesine, bir mi-zah gazetesi salgını başgöstermişti. Dört yapraklı, şekil ve yazı-ları bakımından hemen hepsi birbirlerine benzeyen bu mizah ga-zetelerinin her gün biri batıyor, üçü dördü yeniden çıkıyordu. Bu sayısız mizah gazetelerinden birinin adı da (Coşkun Kaler)dir. Coşkun Kalender'de yayınlanan mizah şiirlerinden bir örneği aşağıya alıyoruz:

Kahkaha bezlederiz, kıskanarak çatlarız,
Medhal-i hikmet var iken pencereden atlarız;
Hasılı hepsi oyundur, bunu bildik güleriz;
Aç kalarak geberir, çok yiyerek patlarız..

SATILIK GELİN ESVABI

YAZAN - ADNAN TAHİR
ÇİZEN - TURHAN SELÇUK

İRFAN, NERMIN'İ OTOBÜSE BİNDİRDİKTEN SONRA EVE DÖNMÜŞTÜR. ANNESİ, DAİMA OLDUĞU GİBİ SOFRAYI HAZIRLAMIS, ONU BEKLEMEDİR. ANA OĞUL, MASAYA OTURUP YEMEKLERİNİ YEMEĞE BAŞLARLAR. FAKAT İRFAN DALGIN VE DÜŞÜNCELİDİR.

PEK İSTEKSİZ YEMEK YİYORSUN İRFAN. KEYFİN Mİ YOK SENİN BU AKŞAM?...

BİRAZ BAŞIM AGRI YOR... ÖNEMLİ KARARLAR ARIFFESİNDE BENİM HEP BAŞIM AGRIYOR... BİLİYORSUN ANNE...

ANLAŞILDI... SEN YA YENİ BİR İŞ ALMAK, YA DA YENİ BİR KIZA GÖNÜL VERMEK ÜZERESİN.

BİLEMEDİN ANNE BİLEMEDİN... BEN SADECE EVLENMEK ÜZEREYİM.

RÜYAMDA GÖRSEM HAYRA YORMAZDIM... EVLENMEK KİM SEN KİM OĞLUM... BUNCA YILDIR DİLİMDE TÜY BİTTİ SÖYLİVE SÖYLİVE...

BU SEFERKİ LOK CİDDİ. BEN ŞAHSEN TEKLİFİMİ YAPTIM BİLE.

SENİN ADETİNDİR. HER ÖNÜNE GELEN KIZA USULEN BİR KEDE TEKLİF YAPAR, ÜÇ GÜN SONRA PİŞMAN OLURSUN. YAZIK DEĞİL Mİ TAZECİKLERE?

BU SEFERKİ CİDDİ... HEM OKADAR CİDDİ Kİ CUMARTESİ GÜNÜ SENİNLE BERABER GİDİP KIZI BABASINDAN İSTİVELEĞİZ.

HEM GÜZEL HEMDE LOK İYİ BİR KIZ ANNE. TEMİZ, KIVRAK, AÇIK SÖZLÜ VE LOK SAMİMİ...

BANA BAK KOLA HERİF... BAŞLAN. GÜLTA HEP BÖYLE SÖYLER SONRA BİR SÜRÜ KUŞUR BULMAGA BAŞLARSIN.

TANIŞALI ALTI AY OLDU AMA ARTIK KARARINI KARAR. ÇAYMAK YOK BU DEFA.

BABALIGIN SAĞ OLSAYDI DA BU GÜNLERİ GÖRSEYDİ... SENİNLE NE KADAR İFTİHAR EDERDİ KİMİBİLİR?... NUR İÇİNDE YATSIN.

DEVAMI VAR

BİR MİRASÇI AZİZ NESİN

— 12 —

— Betüş, verdiğin akli beğen-dim ama, ya kocam boşarsa be-ni...

— Boşamak mı, dedi, ayol de-li misin, tecrübeyle sabit, herif seni yakalasın bir, bak nasıl «karıcığım, ruhum, canım, şeke-rim» diye eteğinin etrafında pervane olacak... Böyle heriflere böyle lâzım cicim.

Eh, ne yapayım, tek yuvamda saadet olsun da, her şeye razı-yım.

— Benimle bastırılacak adam nerde? dedim.

— Var, o da hazır... dedi.

Şimdi bu işi yapan, bu işlerle geçinen adamlar varmış. Betül'le onun tanıdığı ve namusuna son derece güvendiği bir adama gittik. Herif bizden iki bin lira istemez mi?..

— Aman, ne diyorsun sen, iki bin lira olur muymuş!..

Ne dese beğenirsin... «Ben kelleli koltuğa alıyorum Hanımefendi» dedi. Sonra eliyle kendi ensesine şap şap vurup,

— Rica ederim Hanımefendi, şu kelleye bakın. Böyle bir kel-le iki bin lira etmez mi? dedi.

Adamın kellesi kulağı yerin-de... Ne diyeceğimi şaşırdım da,

— Allah kellenizi başıslasın ama, kellenizin neden tehlikede olduğunu anlamıyordum, dedim.

— Ya kocanız bizi bastırınca, çekip vurursa?..

Doğru söylüyor ama o çekip vurma işi benim kocama göre değil. Zavallının bıçağı yok, ta-bancası yok, neyi çekecek de ki-mi neyle vuracak? Biz iki bine razı olduk. Hep birlikte güzel bir plân kurduk.

O gece kocam, sabaha karşı eve geldi, hem de zil-zurna sar-hoş... Ertesi gün öğleden sonra evden çıkarken,

— Ben bugün annemlere gi-deceğim, dedim.

Hiç sesini çıkarmadı. Kocam gidince ben de sokağa fırladım. Doğru Betül'e...

— Aman Betüş, dedim, hiç ol-mazsa alle seviyemizle mütena-sip bir yerde basılsaydım. Me-selâ Boğazlıçlı'ndeki turistik ote-ler bu iş için daha uygun değil mi?

— Aaa... Ayol turistik otellere artık düşük seviyeli, bayağı ka-dınlar devam ediyor yine en ra-hatı randevu evidir... dedi.

Betüş beni bir apartmana gö-türdü. Adam, daha önceden git-miş, bizi orda bekliyormuş.

Bir odaya girdik. Düşünlünüz, yabancı bir erkekle, bir odada-yım. Heleccandan elim ayağım zangır zangır titriyor.

Bu odada telefon da var.

Odaya girer girmez hemen te-lefona koştum, Ahlâk Zabıtası-na telefon edeceğim. Adam,

— Aman, ne yapıyorsunuz ha-nımefendi, böyle olmaz! dedi;

— Ya nasıl olur?

— Soyunmadan olmaz. Once, bir güzel soyunun. Kocanız sizi böyle giyinik görürse, olmaz ki...

Mantomu çıkardım, adam,

— Daha, daha soyunun... dedi. Benim çekindiğimi görünce,

Hanımefendi, dedi, biz bu işi ak yapmıyoruz. Bizim geçi-mimiz de bu yoldan. Elimizden neler geldi, geçti... Herkesin rız-kı bir başka yoldan... Biz de ço-luğumuzu çocuğumuzu bu yol-dan geçindiriyoruz. Bendeniz, sizin gibi kaç hanımefendinin saadetini temin etmişimdir, yu-valarını yapmışımdır. Hattâ hizmetimden öyle memnun ka-lanlar var ki, hâlâ beni evlerine çağırırlar. Bendeniz de ziyaret-lerinde kusur etmem. Soyunun, soyunun. Hiç çekinmeyin! Ben sizin bildiğiniz erkeklerden de-ğilim. Size kötü gözle bakarsam gözüm kör olsun,

Senin gözünün önünde soyu-namam! dedim.

— Ben başımı duvara çeviri-rim. Dönüp bakmam. Dünya ahi-ret kardeşim olun! dedi.

Adam yüzünü duvara çevirdi. Ben de soyunmağa başladım. Adam,

— O ne büyük ben, kırk bir buçuk maşallah... Hiç o kadar büyük ben görmemiştim. Allah nazardan saklasın... dedi.

Benim şuramda bir iri ben vardır. Hinzır herif benim neren gördü? Oramdaki beni ko-cam bile görmüş değildir.

— Hani yüzünü duvara çevi-recektin? diye bağırdım.

— Yüzüm duvara dönük, dedi.

— Öyleyse benim gizli yerim-deki beni nasıl gördün? diye sor-dum.

— Benim, dedi, ruh gözüm vardır; önündekini de görürüm, arkamdakini de...

Bir de dönüp bakayım ki, ne görsem beğenirsin... Evet, heri-

fin yüzü duvara döndük ama, du-varda boy aynası var.

— Tuuu, utanmaz! diye bağı-rarak kendimi yatağın içine at-tım. Hemen telefona yapıştım. Önceden ezberlediğim Ahlâk Za-bıtasının telefon numarasını çe-virdim. Telefona çıkana, evin adresini verip,

— Burası randevu evidir, ace-le gelin, yetişin! dedim, telefo-nu kapadım.

Adam,

— Şimdi gelirler, dedi, benim de soyunmam icap eder.

— O neden? diye sordum.

— Siz yatakta, ben giyinik ol-lur mu? Sonra kocanızı inandı-ramayız. Bu kaçınıcı bilmez miyim: Kocaları inandırmak ko-lay olmuyor.

— Soyun ama, bana bir adım yaklaşırsan, sonra karışmam... dedim

— Siz hiç karışmayın... dedi.

Adam da soyundu. Vücudu hiç de fena değil. Hattâ güzel bile denilebilir. Sakın baktığımı san-ma ha!.. Bakmadım, hiç bakar mıyım.. Aynadan görüyorum.

Beklemeğe başladık. On dakı-ka, on beş dakika geçti. Evi ba-san masan yok... Bir daha tele-fonu actım:

— Hani gelecektiniz. Neye gel-mediniz? Yarım saattir sizi bek-liyorum, dedim.

Telefondaki adam,

— Neresi orası? dedi.

Bir daha adresi söyledim. Ay-rica kolay bulsunlar diye de ta-rif ettim. Bekle bekle, basan yok... Yavaş yavaş canım sıkıl-maya başladı. Adam,

— Ben bövle çınlak üstüdü, zatürree olacağım. Müsaadenizle hanımefendi, artık yatağa giri-yorum. dedi.

— Gir ama arkayı dön, de-dim.

Adam da yatağa girdi. Ben bir daha telefon ettim.

— Ayol, hani gelecektiniz?

— Nereye?

— Demin siz bana geleceğiz diye söz vermediniz mi? Adresi-ni verdiğim yer randevu evidir. Telefondaki ses telâşlandı:

— Aman adresi bir daha ve-riş?

— Kaç defa vereceğim canım? Bir daha adresi verdim.

Bekle bekle kimse gelmez. Bir daha telefonu açtım:

— Ayol basacaksanız basın artık şu evi...

— Neresi orası?

Bir daha adresi verdim. Heye-candan tırtır titriyorum. Hadi Ahlâk Zabıtası gelmiyor, ya ko-cam neden gelmez? Betüş ona dışardan telefon edecekti. Du-yar duymaz hemen koşup gel-mesi lâzımdı. Ne kocam geliyor, ne ahlâk zabıtası...

Birden telefonun zili çalınca korkup hopladım. Bana, şaşkınlıktan kapının zili çalınmış gibi geldi. «Eyyvah, basıldık!..» diye bağırdım. Yanı başımda yatan adam «Ne korkuyorsunuz Ha-nımefendi, biz buraya basılma-ya geldik. Telefon zili korkma-yın...» dedi. Aklım başıma geldi, alıcıyı kaldırdım. Telefon eden Betül'muş.

— Ne yaptın Betüş, işler yo-lunda mı? diye sordum.

— Ayol, bir türlü kocanı bula-mıyorum, dedi.

— Bu saatte yazıhanesinde bulunur.

— Yazıhanesini bulamıyorum ki.. Telefon hatlarında gene ka-rışıklık var. Senin kocanın te-lefon numarasını çeviriyorum, hep başka yerler çıkıyor. İki sa-attir telefonun başındayım. Kaç kişiye telefon ettim. Karınız fi-lân yerdeki randevu evinde diye adres verdim. Telefonda konu-şan heriflerin seslerini bir duy-saydın, gülmekten öldürdün; bo-ğuluyormuş gibi... Kimisi ağla-dı, kimisi inledi, kimisi bağırdı, kimisi de küfür etti... Kimisinin hiç sesi çıkmadı. Neden sonra telefon ettiğim adamların kocan olmadığını anladım. Adamın bi-risi «Yanlış hanımefendi, benim karım randevu evinde basıla-maz, çünkü bekârim. Numarayı yanlış çevirmişsiniz» dedi de ak-lım başıma geldi. Ben de artık, karşıma kocan çıkmayınca, si-zin olduğunuz yerin adresini ver-miyeceğim.

— Peki, ne olacak?

— Bekle biraz daha... Kocanı bulmağa çalışıyorum. Sen ne yaptın?

(Arkası var)

— Gel de bugünkü işini yarına bırakma!

ÜCCAR Jeremiej Babkin'in pahalı bir kürkü çalınmıştı. Çılgına dönen tüccar:

— Hırsızı bulup yüzüne tükürmek için varımı yoğunu vermeğe hazırım!

Diye bağıırıp dururken, dükkânın önünde toplanan kalabalık da neticenin ne olacağını merakla bekliyordu.

Aradan biraz geçtikten sonra, bir polis, tasmaını elinde güç zaptettiği köpeğiyle kalabalığı yararak olay yerine gelmişti.

Polis köpeği, hırsızın izini bu-

POLİS KÖPEĞİ ZOŞÇENKO dan ERGIN ORTAÇ

ğine bakıyordu. Herkesin foyası meydana çıkacaktı bu gidişle.

Tüccar Jeremiej Babkin'in de benzi sararmıştı... Etrafına şaşkın şaşkın bakındıktan sonra kesesinden çıkardığı parayı polise uzatıp:

— Al şunu dedi. Ben kürkten vazgeçtim.. zararı yok... Köpeğini de al cehennemine dibine götür.

Ama, geç kalmıştı Jeremiej Bobkin... Köpek, tüccara ters ters bakıp hırlamağa başlamıştı. Korkudan Jeremiej Bobkin'

yapışıp duruyor, hepsinin suçlarını teker, teker itiraf ettiriyordu.

Kimler vardı kimler!... Zimmetine para geçiren memurlar... Kocalarını aldatan kadınlar... Sahtekârlar, yalancılar, hırsızlar ve daha birçok günahkârlar. Kaçabilen, paçayı kurtaran kurtarmış, ortalıkta polis ile köpeğinden başka hiç kimse kalmamıştı.

Birdenbire iri yarı köpek ağzından salyalar saçarak polislin üzerine doğru yürüyünce, polis korkudan sararıp diz çökmüş ve titreye titreye:

— Isır, ısır demiştil, ben de suçluyum... Yemin için verilen ödeneğin yarısını cebime almıştım çünkü... Isır, ne kadar ısır-san hakkındır.

Çeviren: Ergin ORTAÇ

©

Politika

Bu hikâye demirperde gerisi memleketlerinden birinde geçer.

Akşam üstleri «Kızıl Köşe» barı civarında çalışan işçi ve memurlarla dolardı. Hep aynı insanların uğradığı bu barda müşteriler daima votkalarını yudumlarken partinin gazetesini okurlardı...

Bu akşam da, köşedeki masaya iki işçi karşılıklı oturmuşlar, bir kelime bile söylemeden birbirlerine esrarlı, garip bir şekilde bakıyorlar, arada sırada da ümitsizce iç geçiriyorlardı. Barın sahibi bu iki müşteriyi bir müddet göz hapsine aldıktan sonra, yanlarına yaklaştı:

— Yoldaşlar, dedi. Bu böyle devam edemez! Biliyorsunuz ki politikadan bahsetmek kat'i surette yasaktır!...

labilmek için sivri burnuyla durmadan yerleri kokluyor, dükkânın içinde dört dönüp duruyordu.

Nihayet polislin «pst...» diye işaret vermesi üzerine de, kulaklarını dikip kapıya doğru koştu.

Polis köpeğinin dışarıya fırlamasıyla, dışarda toplanan kalabalıktaki heyecan da son hadini bulmuştu. İri yarı polis köpeği, sivri burnuyla havayı kokladıktan sonra, birdenbire kalabalığın arasında bulunan Thekla Teyzenin üzerine doğru yürüdü.

Azgın köpeğin geldiğini gören Thekla Teyze, kalabalığın arasına karışıp savuşmak istediye de başaramadı... Köpek yetişip eteğine yapışmıştı bir kere. Thekla Teyze diz çökmüş,

— Peki söyleyeceğim, ama ne olur kurtarın önce beni şu pis hayvandan...

Diye yalvarıp duruyordu. Polis, köpeğini güçlülükle bir kenara çektikten sonra, Thekla Teyze iki gözü iki çeşme:

— Komşumdan çaldığım iki tencereyle, kahve değirmenini, mutfaktaki dolaba saklamıştım... Diye suçunu itiraf ediyordu ki, kalabalığın arasından homurdanmayla birlikte, sesler yükseldi:

— Peki ya kürk, kürk nereden?..

Thekla Teyze tekrar yere diz çöküp:

— Kürkten haberim yok, Tanrı şahidim olsun bilmiyorum... Cezama razıyım, neyse cezam verin...

Diye yalvarmağa başlamıştı. Polis, Thekla Teyzeyle uğraşma dursun, iri yarı köpek başka izler peşinde koşmağa başlamıştı bile. Hayvan bir iki defa havayı kokladıktan sonra, koşup 5 numaralı evin sahibini paçasından yakalayivermişti. Korkudan gözleri faltaşı gibi açılan ev sahibi, bir yandan paçasını kurtarmağa çaballıyor, diğer yandan da:

— Şeytana uyup kiracılardan fazla su parası aldım, diye her-

kesin önünde suçunu itiraf ediyordu. Bunu duyan 5 numaralı evin kiracıları, ev sahibini tartaklayıp dururlarken, polis köpeği de başka bir iz üzerine düşmüştü. Etrafında yarım bir daire çizdikten sonra bir hamleyle 7 numaralı evde oturan adamın postasına yapışmıştı. Adam güçlü kuvvetli olmasına rağmen köpekle baş edemiyordu. Nihayet okkalı bir küfür savurduktan sonra:

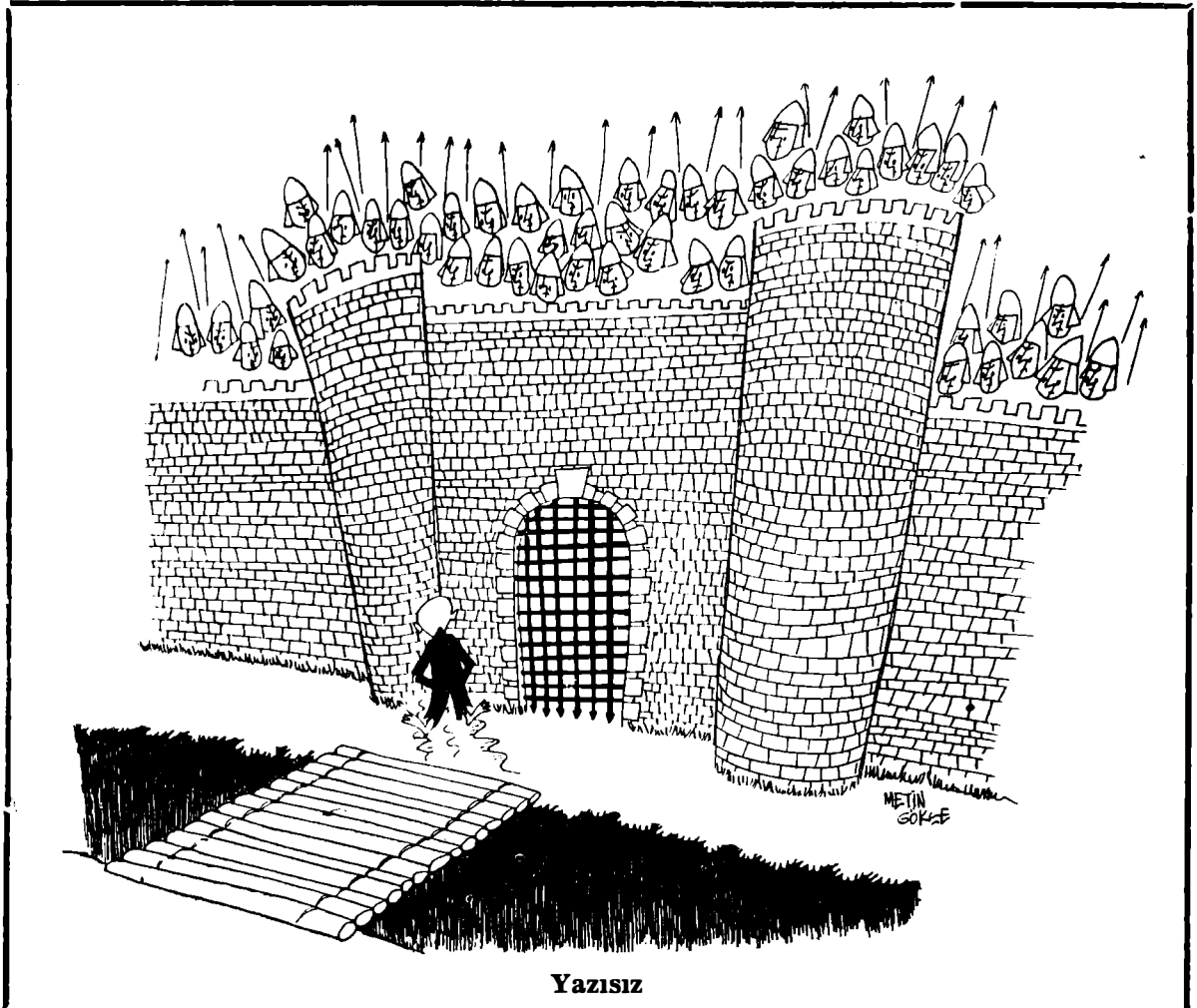
— Ben, dedi, asker kaçağıyım... Yaşımı küçültüp askere gitmedim. Halk şaşırmış yarı korku, yarı hayretle polis köpe-

in şaşı olmıyan gözü de şaşılaşmıştı şimdi. Bir adım geri atmak istemesiyle, köpeğin üzerine atlaması bir olmuştu.

Tüccar:

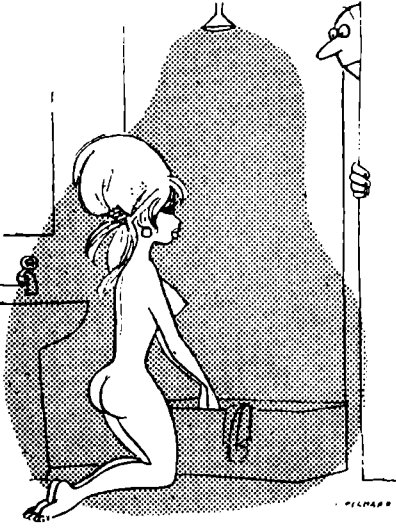
— Aman yetişin!.. Çalınan kürk benim değildi zaten, ben de onu kardeşimden araklamıştım.. Kurtarın beni bu pis hayvandan... Diye bağıırıyordu.

Ortalık şimdi iyice karışmıştı. Herkes paçasını kurtarmak için sağa sola kaçışıyordu. Polis köpeği artık havayı koklıyacak vakit bile bulamadan rastgele önüne çıkana ikişer üçer saldırıp eteklere, postallara, paçalara

Yazısız

Dünya Karikatürleri

-GİREBİLİRSİNİZ, DAHA YIKANMIYORUM!..

SÜSLEME SALONU

-MEKSİKALI GENERAL!..

-HAYATIMDA HİÇ BİR ERKEK BENİ BÖYLE YAĞMUR ALTINDA BEKLETMEDİ!..

-ÇABUK GEL SEVGİLİM, SANA SON DERECE İHTİYACIM VAR!..

-BUNU DA MI GÖTÜRECEKSİNİZ!..

SİZE BÜYÜK BİR KISMET VAR
PİYALE
YEMEĞE
DAVET...
EDİLECEK-
SİNİZ

ADI AĞIZ TADI

(Reklamcılık: 1115-63)

"BASIN İLÂN KURUMU."

Genel Müdürlük
Cağaloğlu, Türk Ocağı Caddesi No. 1
İstanbul
Telefon : 22 43 84 - 22 43 85
Telgraf Adresi : BASIN KURUMU

ŞUBELER

İstanbul
Ankara
İzmir
Adana
Bursa
Diyarbakır
Erzurum
Eskişehir
Konya
Zonguldak

DIŞ MUHABİRLER

A.B.D.
Almanya (Federal)
Almanya
Avusturya
Avustralya
Belçika
Bulgaristan
Çekoslovakya
Danimarka
Fransa
Hollanda
İngiltere
İspanya
İsrail
İsviçre
İtalya
Japonya
Lübnan
Macaristan
Norveç
Pakistan
Polonya
Portekiz
Romanya
Yugoslavya
Yunanistan

(Basın: 4505-64)

İSTİKBALDEKİ GÜVENİNİZİ

AKBANK
İKRAMIYELİ TEVDİAT
CÜZDANI SAĞLAR

AKBANK

(AK-65)

En güzel Türkçenin en güzel şiirleri:

*Gönülden
Seşler*

Orhan Seyfi Orhon

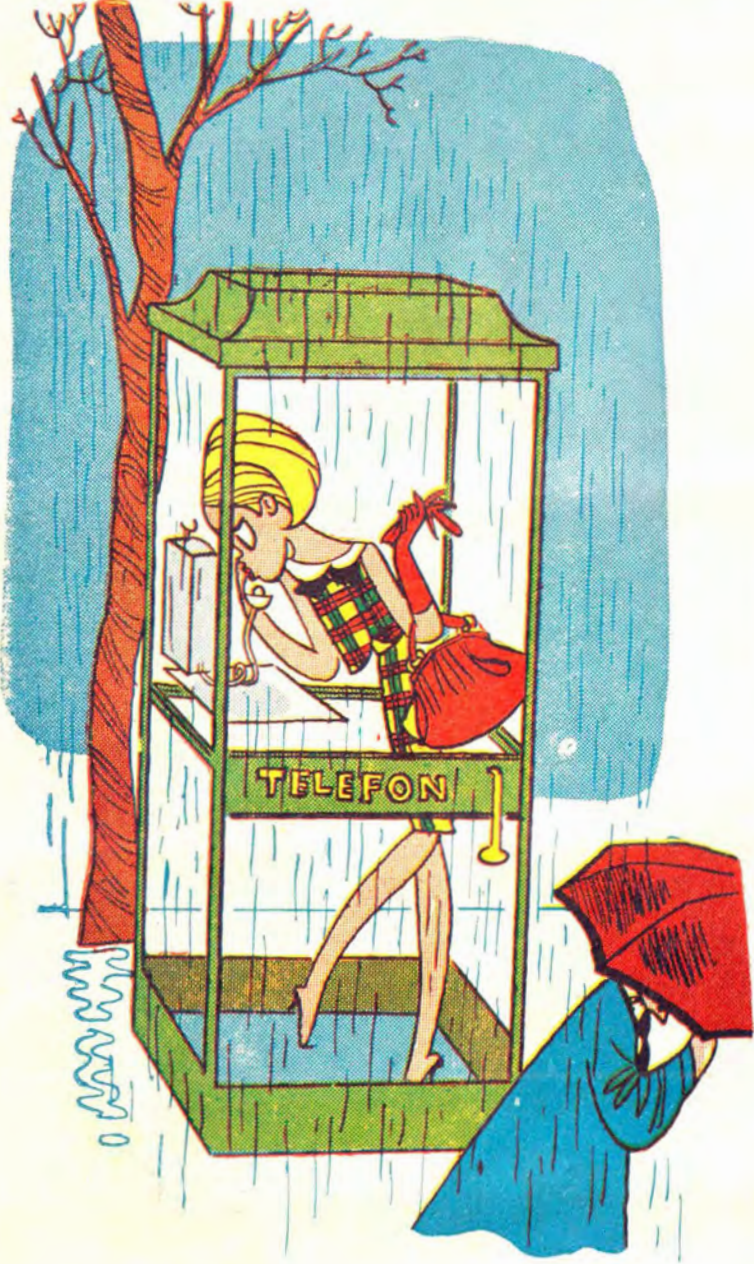
Bütün kitapçılarda arayınız.

En iyi kâğıt, karton kapak, beş renkli kuşe
gömlek, iplik dikiş. Fiyatı 750 kuruş

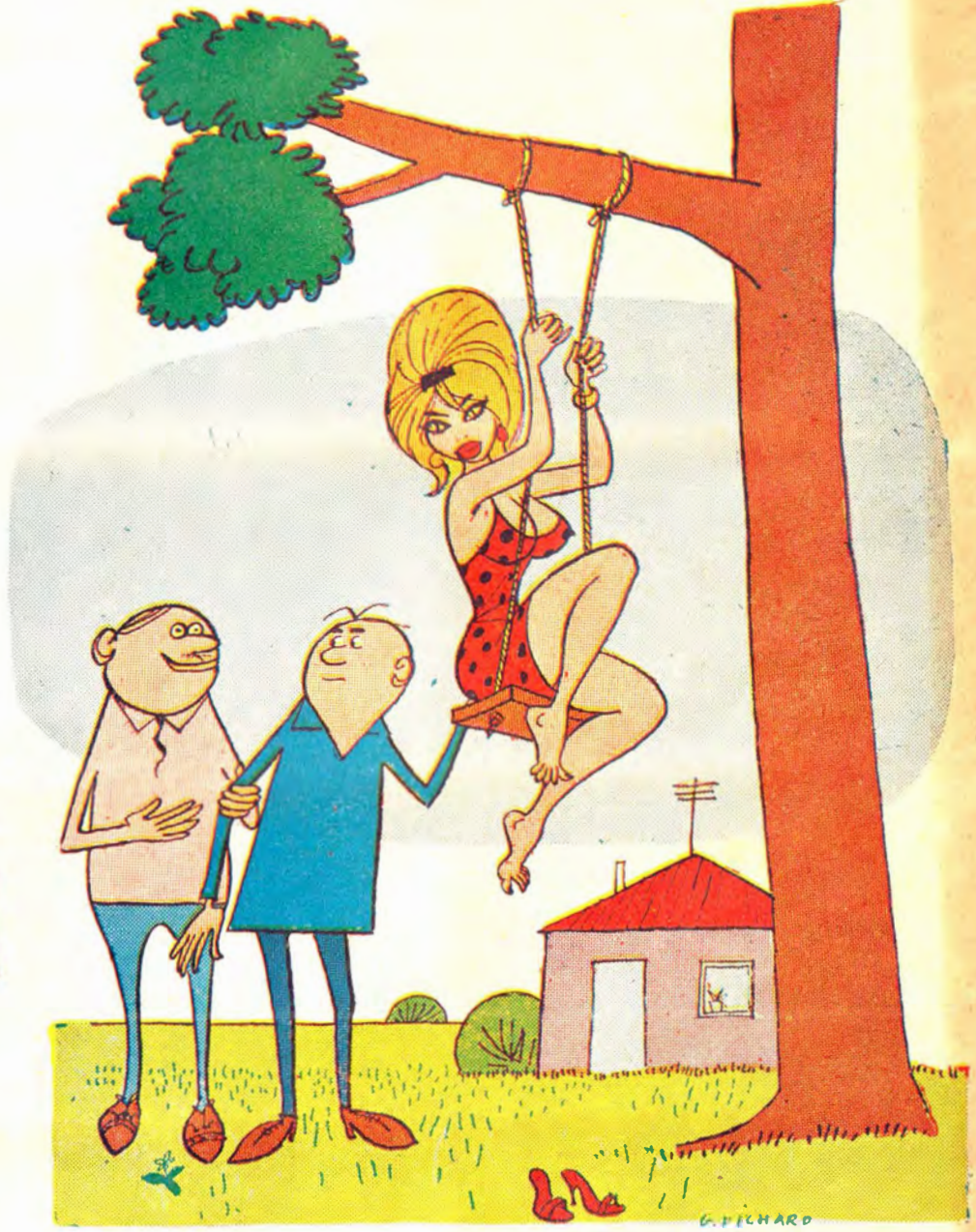
AKBABA YAYINEVİ, Divanyolu, Klodfarer
caddesi, No: 8-10

Ferhan BOZKURT, Ankara caddesi Kebeci han,
İSTANBUL.

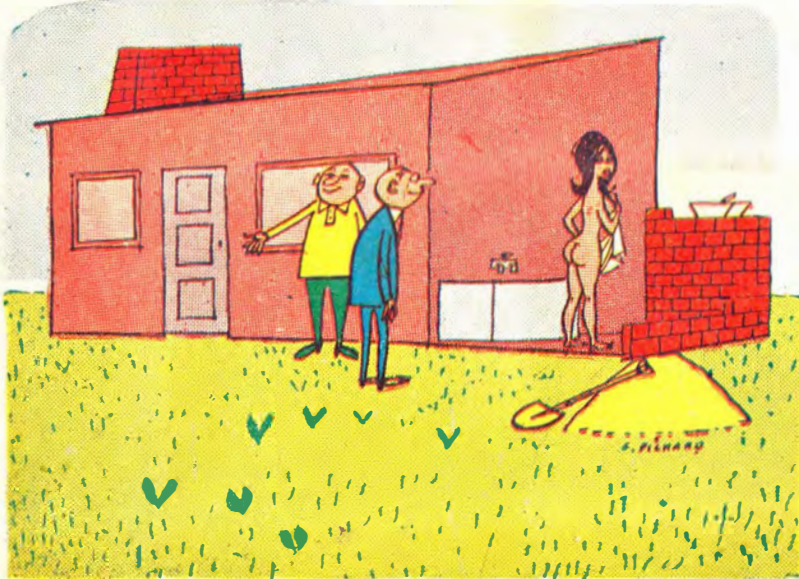
(AK-66)

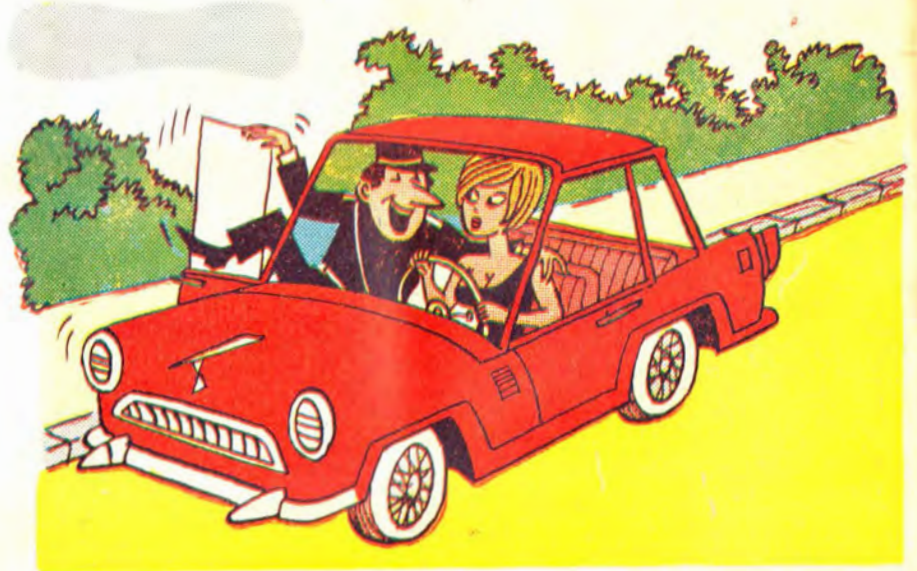
-ÇABUK ŞEMSİYE GETİR.. BEN TELEFON KULÜBESİNDE BEKLİYORUM!!

-ULAN ENAYİ, SALINCAK SALLIYACAĞINA NASIL GÖL SALLIYORLAR, RADYOYU DİNLE !..

-BANYOYU GÖSTEREMEM ... DAHA BİTMEDİ!!

-MADEM Kİ EHLİYETİNİZ YOK, SİZİ EVİNİZE BEN GÖTÜREYİM !..